

**Кошаркарска Федерација
на Северна Македонија**

ПРОПОЗИЦИИ ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ

МЛАДИНСКИ ЛИГИ

**Сезона
2023/2024**

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Врз основа на член 43.26 од статутот на КФСМ, член 3 и член 6 од Правилникот за натпреварување на КФСМ, Управниот Одбор на Кошаркарска Федерација на Северна Македонија, на седницата одржана на ден 24.08.2023 година на предлог на Комесарот за натпреварување на КФСМ, го донесе следниот пречистен текст на:

ПРОПОЗИЦИИ ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ И ОСНОВНИ ОДРЕДБИ ВО МЛАДИНСКИТЕ ЛИГИ НА КФСМ

Член 1. Основни одредби

1.1 Овие Пропозиции ги регулираат на единствен начин односите помеѓу сите учесници во системот на натпреварување во организација на Кошаркарска Федерација на Северна Македонија (КФСМ).

1.2 Сите натпревари се во надлежност на Управниот Одбор на КФСМ.

1.3 Управниот Одбор на КФСМ го спроведува натпреварувањето во младинските лиги во следните категории:

- М-18, М-16, М-14 и М-12 во машка конкуренција,
- М-18, М-16, М-14 и М-12 во женска конкуренција

1.3.1 Во сите генерации дозволено е пријавување на повеќе екипи од ист клуб, но само една екипа по генерација. За секоја пријавена екипа, клубот мора да достави посебна пријавна листа на играчи, тренери и останати официјални лица. Во тек на натпреварувањето не е дозволен настап на играч од една за друга екипа од ист клуб, но дозволен е настап само во две (2) селекции од истиот клуб.

1.3.2 Во генерациите (лигите) М-14 и М-12 во машка и женска конкуренција, во напад се забранува пик блокада односно блокада на топка, како и блокада без топка, во одбрана се забранува играње секаков вид на зонска одбрана (зонски пресинг – зона, чување на простор без играч и секаков вид на удвојување на играч). Во случај на играње на зонска одбрана, судијата е должен да го казни со техничка грешка тренерот на екипата и во записникот се евидентира како техничка грешка - лично на тренерот.

Член 2. Комесар за натпреварување - Нормативни акти

2.1 Основен орган кој раководи со натпреварите е Комесар за натпреварување на КФСМ, кого го именува Управниот Одбор на КФСМ.

2.2 Водејќи го натпреварувањето, Комесарот за натпреварување ќе ги применува овие пропозиции, правилникот за натпреварување на КФСМ, дисциплинскиот правилник, другите нормативни акти на КФСМ, како и актите на ФИБА.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 3. Документи како прилог на Пропозициите

3.1 За секоја натпреварувачка сезона, за секое натпреварување поединечно, се објавуваат прилози на овие пропозиции, кои содржат:

3.1.1 Листа на клубови членови на лигите;

3.1.2 Распоред на натпревари;

3.1.3 Шематски распоред на разигрувањето ;

3.1.4 Систем на натпреварување;

3.1.5 Календар на натпреварување;

3.1.6 Листа на контролори;

3.1.7 Листа на делегати;

3.1.8 Листа на судии и

3.1.9 Висина на надомест за извршување на должноста : Контролор, делегат, судија, помошни судии и официјални статистичари;

3.1.10 Одобрени, регистрирани спортски сали.

Член 4. Официјални кошаркарски правила

4.1 Натпреварувањата во КФСМ се одвиваат според официјалните кошаркарски правила кои ги издава меѓународната кошаркарска федерација – ФИБА, (чие толкување дава националниот ФИБА инструктор),

4.2 Службените кошаркарски правила во македонска верзија ги издава КФСМ.

Член 5. Систем на натпреварување

5.1 Системот на натпреварување и начинот на пополнување на лигите го донесува УО на КФСМ.

Член 6. Календар за натпреварување

6.1 Календарот за натпреварување, неговите измени и дополнувања на сите нивоа го утврдува УО на КФСМ, на предлог на Комесарот за натпреварување и Стручниот совет на КФСМ.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

6.2 Утврдениот календар за натпреварување не може да се менува, освен ако тоа е во интерес на националните кошаркарски репрезентации, или во случај на учество на екипа во некои од меѓународните натпреварувања.

Член 7. Број на екипи учеснички

7.1 Бројот на екипите во секоја лига, како и правото за настап во секоја лига го определува КФСМ за секоја натпреварувачка сезона. Правото на играње во сезоната, го остваруваат клубовите согласно резултатите и пласманот од претходната натпреварувачка сезона, како и клубови кои ги подмириле своите финансиски обврски кон КФСМ.

7.1.1 Во зависност од бројот на пријавените екипи, можна е поделба по географска положба во првиот дел на натпреварувањето. Ваквата поделба ќе зависи и од тоа колку натпревари секоја екипа ќе одигра во првиот дел. Конечниот изглед на лигите по генерации го утврдува УО на КФСМ по предлог на Комисијата за младинска кошарка.

7.1.2 Клубовите се обврзани да ги прифатат, применуваат и спроведуваат пропозициите за натпреварување, системот за натпреварување, како и другите акти на КФСМ.

7.1.3 Клубовите кои што нема да ги подмират своите финансиски обврски од изминатата сезона кон КФСМ, нема да остварат право на настап во наредната натпреварувачка сезона.

7.2. Во државните првенства клубовите се пријавуваат за натпреварување под своето официјално, односно регистрирано име.

Член 8. Извлекување на натпреварувачки броеви

8.1 Пред почетокот на натпреварувачката сезона, се врши извлекување на натпреварувачките броеви на екипите учеснички во лигите.

8.2 Извлекувањето се врши во просториите на КФСМ во присуство на клубовите, кој ќе земат учество во лигата во која ќе се натпреваруваат.

Член 9. Сала и термини за одигрување на натпревари

9.1 Секој клуб е должен да пријави место (сала) во која ќе ги игра натпреварите како домаќин, најмалку 30 дена пред почетокот на натпреварувачката сезона, во согласност со категоризацијата во лиценциниот систем, а се однесува на генерациите М-18 и М-16 во машка конкуренција, односно М-18 и М-16 во женска конкуренција (прва категорија).

За преостанатите генерации, М-14 и М-12 во машка, односно М-14 и М-12 во женска конкуренција, се дозволува и настап во помали сали (трета категорија), но само доколку ги исполнуваат предвидените норми согласно со правилата на кошаркарската игра (ново маркирање на теренот, семафор со исправни уреди за мерење напад 24 и 14 секунди).

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

КАТЕГОРИЗАЦИЈА НА САЛИ

ПРВА Категорија: Сали кои ги исполнуваат сите услови предвидени со лиценцниот систем - право на настап имаат сите генерации.

ВТОРА Категорија: Сали кои техничките услови и теренот за игра ги исполнуваат нормите, но без регуларен простор за публика - право на настап имаат сите генерации, без присуство на публика.

ТРЕТА Категорија: Сали во кои има одредени отстапки во однос на предвидените генерални димензии на теренот, но ги исполнуваат сите останати технички норми според правилата за игра - право на настап имаат М-14 и М-12 во машка и женска конкуренција.

9.2 Натпреварите во лигите се играат според утврден календар за натпреварување на секоја лига поединечно, во термин за почеток утврден од страна на организаторот на натпреварот, во рамките на следните ограничувања:

**Ден: ПОНЕДЕЛНИК, ВТОРНИК, СРЕДА, ЧЕТВРТОК, ПЕТОК, старт на натпреварот: 16:00–20:30 часот,
Ден: САБОТА, НЕДЕЛА старт на натпреварот: 10:00 – 20:30 часот.**

9.2.1 Домаќинот на натпреварот е должен пријавувањето на натпреварите да го достави најдоцна 72 часа (среда), пред редовниот термин за одигрување на натпреварите во писмена форма на официјален меморандум на клубот, со печат и потпис на овластеното лице по е-меил. Доколку клубот домаќин не достави термин за одигрување на натпреварот до претходно предвидениот термин за одигрување на натпреварот, истиот ќе биде регистриран во согласност со овие пропозиции.

9.2.2 Најдоцна 7 дена пред почетокот на првенството да испрати пополнет Образец НАТ-7 до канцеларијата на Комесарот за натпреварување, а секоја промена на термини 72 часа пред почетокот на натпреварот.

9.3 Натпреварите можат да се одиграат и во друг термин, со одобрение или налог на Комесарот за натпреварување:

9.3.1 Заради закажан ТВ пренос;

9.3.2 Договор помеѓу екипите заради недостаток на термини, но не подоцна од терминот предвиден за одигрување на следното коло – со одобрение на Комесарот за натпреварување.

9.4 Во случај на изречена казна или суспензија на веќе регистрираниот терен, домашната екипа – организатор е должна во рок од 48 часа по изрекување на казната, да го извести Комесарот за друга

регистрациона сала каде ќе ги игра натпреварите како домаќин, како и денот и часот на одигрување на натпреварот(ите). Во случај кога темпото на одигрување на натпревари го бара тоа, овој рок може да биде и покус, а во таков случај, за рокот одлучува Комесарот за натпреварување.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Доколку во предвидениот рок не се обезбеди сала за одигрување на натпреварот, тогаш натпреварот ќе се регистрира со службен резултат 20:0 во корист на гостинската екипа и домашната екипа нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

9.5 Датуми и термини за финалните натпревари се утврдуваат пред почетокот на секоја серија натпревари поединечно, кога секоја екипа учесник е должна да ги достави точните термини на натпревари кои ќе ги игра како домаќин.

9.5.1 На финалниот турнир учествуваат четирите првопласирани екипи од лигашкиот дел во соодветните генерации, и тоа по систем 1-4, 2-3. Победниците играат за државен првак на Македонија, а поразените за трето место. Разигрувањето може да се одвива по систем на плеј-оф во зависност од генерациите.

9.5.2 Организаторот на финалниот турнир се одредува по пат на јавна лицитација помеѓу екипите учеснички на турнирот во канцеларијата на КФСМ или друг заинтересиран субјект или физичко лице. Доколку не постои заинтересираност за организација на финалниот турнир, правото за организирање го презема КФСМ.

Доколку постои интерес за популаризација на младинската кошарка, КФСМ може да ја додели организацијата и на други заинтересирани субјекти, без да има јавна лицитација.

9.6 Во завршниот дел на првенството, или кога смета дека за тоа има потреба, Комесарот за натпреварување може одредени или сите натпревари од истото коло да се одиграат во ист ден и термин. Оваа одлука на клубовите мора да им биде соопштена најдоцна 48 часа пред терминот за одигрување на натпреварите, со електронска пошта.

9.7 Болест или зафатеност на играчи и тренери, зафатеност на салата, играње пријателски натпревари или турнири во земјата или странство, проблеми со превоз и слично, не се оправдани причини за одложување на натпреварот. Но истите можат да се усвојат со взаемна согласност на двете екипи и со одобрение на Комесарот за натпреварување.

Член 10. Измена на датум на одигрување на натпревар

10.1 Измена на ден - датум на веќе закажан натпревар, може да биде извршен најдоцна до 72 часа дена пред предвидениот ден со календарот, или неговото објавување во Билтенот на лигата. Во случај кога темпото на одигрување на натпревари го бара тоа, овој рок може да биде и помал, а за рокот, во таков случај, одлучува Комесарот за натпреварување.

10.2 Измена на ден – датум на натпревар поради учество или организација меѓународен турнир е дозволено доколку барањето е доставено 30 (триесет) дена пред предвидениот ден, со приложена покана за учество на турнирот или програма за организација на истиот и одобрение од КФСМ.

Член 11. Измена на час и почеток на натпревар (термин)

11.1 Измена на часот на веќе закажан натпревар може да биде направена најдоцна до 72 часа пред часот определен од организаторот односно по неговото објавување во билтенот на лигата.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

11.2 Измена под овој рок не се одобрува, освен кога за тоа постои согласност од противничката екипа во писмена форма. Но не подоцна од 48 часа пред веќе објавениот час за одигрување, како и пред терминот кој екипата домаќин го предложила. (за секоја промена надвор од овој рок одлучува Комесарот за натпреварување).

11.3 Гостинската екипа може да побара измена на ден или час (термин) на натпревар, но тоа може да биде сторено исклучиво со писмена согласност на домашната екипа – организатор на натпреварот и одобрение на Комесарот за натпреварување.

11.4 Доколку домашната екипа – организатор на натпреварот, не се сложува со барањето за промена на терминот, гостинската екипа е должна да го одигра натпреварот во закажаниот термин, а доколку одбие, натпреварот го губи со службен резултат 20:0, и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

11.5 Доколку домашната екипа – организатор на натпреварот не се сложува со барањето за промена на терминот, гостинската екипа е должна да го одигра натпреварот во закажаниот термин, а доколку одбие, натпреварот го губи со службен резултат, и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

Член 12. Одложување на натпревар

12.1 Доколку натпреварот не може да се одигра во предвиденото време или е прекинат поради една од следните причини:

- Исклучување на електрична енергија во областа или реонот;
- Исклучување или застој во јавниот сообраќај;
- Временска непогода потврдена од Државниот хидро –метеоролошки завод;
- Виша сила (пожар, поплава, воена состојба, опасност и слично);
- Јавно прогласена епидемија од надлежна владина институција;
- Жалба до инстанца при КФСМ, при што треба да донесе конечна Одлука
- Екипите кои во текот на натпреварувачката сезона планираат да организираат домашни, или да учествуваат на меѓународни турнири за што треба да патуваат надвор од државата на меѓународни натпревари или турнири, истото мора да го најават во канцеларијата на Младинските лиги на КФСМ, најдоцна (триесет) 30 дена пред учеството на турнирот или пријателскиот натпревар, во спротивно нема да се дозволи одложување на натпревари во домашното првенство од горенаведените причини и истите натпревари ќе бидат регистрирани со службен резултат согласно пропозициите за натпреварување.

Натпреварот се одложува!

12.2 Одлука за одложување на натпревар во рок од 24 часа носи, Комесарот, делегатот на натпреварот или првиот судија доколку на натпреварот нема делегат.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

12.3 Кршење табла, носач на табла, неисправност на технички уреди во сала, натпреварот мора да се одигра во рок од 24 часа.

12.4 Доколку не постојат услови за одигрување на натпреварот, а организаторот на натпреварот не може да обезбеди друга сала регистрирана за тоа ниво на натпреварување, натпреварот ќе мора да се одигра во рок од 24 часа.

12.5 Одлука за нов термин на натпреварот носи Комесарот за натпреварување. Но притоа, одложениот натпревар ќе МОРА да се одигра во рок од 24 часа. Еднаш одложен натпревар НЕ МОЖЕ повеќе да се одложува. Натпреварот ќе биде регистриран со службен резултат против екипата која не може да го одигра натпреварот со 20:0, и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

12.6 Прекинат натпревар, поради оправдана причина или поради виша сила, ќе биде продолжен од моментот на прекинот, со време и резултат во моментот на прекинот, како и со сите податоци од записникот на прекинатиот натпревар.

12.7 Клубот-организатор на натпреварот, во овој случај, ќе ги сноси трошоците за продолжен престој или патните трошоци на гостинската екипа и на службените лица.

12.8 Во случај на утврдена вина на двата клуба, трошоците се делат по 50%.

12.9 Екипа која нема да настапи на натпревар од оправдани причини, должна е на својот противник да му ги надомести трошоците што ги имал за одење на натпреварот како гостин. Односно да ги сноси трошоците за организација на натпреварот како домаќин и трошоците на официјалните лица.

12.10 Доколку во закажано време, екипите не се појават на теренот да одиграат натпревар, без претходно да го известат Комесарот за натпреварување за причините за ненастапување, натпреварот нема да се преигра. А двете екипи нема да добијат бод предвиден со правилата во случај на пораз, освен доколку Комесарот за натпреварување не одлучи поинаку.

12.11 Доколку било која од екипите (домаќин/гостин) не се појави на теренот да одигра веќе закажан натпревар, без претходно да го известат Комесарот за натпреварување за причините за ненастапување, не подоцна од 24 часа пред предвидениот ден/час за одигрување на натпреварот, ќе биде исклучена од понатамошното натпреварување во соодветната генерација.

Член 13. Регистрирање на играчи, право на настап

13.1 На сите натпревари може да настапуваат само играчи кои имаат натпреварувачки картон – лиценца, издадена и заверена од страна на Регистрациската комисија на КФСМ, како и листа на одобрени играчи (ЛОИ) од Регистрациската комисија на КФСМ, под услов играчот да не е под суспензија или изречена казна.

13.2 На сите натпревари може да настапат најмногу 12 (дванаесет) играчи, но не помалку од 10 (десет). Доколку од оправдани причини, екипата не може да настапи со минимум 10 играчи, истата

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

може да пријави играчи од помладите категории. Во спротивно екипите подлежат на казна која е пропишана со критериумите на овие пропозиции.

13.3 Услов за добивање на натпреварувачки картон – лиценца за настап во сите нивоа на натпреварување на КФСМ е поседување на документ со извршен валиден лекарски преглед од овластена институција (не постар од 30 дена пред почетокот на сезоната), кој се доставува со барањето на лиценцата.

Контрола на прегледот врши Здравствената комисија на КФСМ.

13.4 Секој клуб-учесник во соодветната лига е должен на сите натпревари да настапи во најдобар состав. Неизвршување на оваа обврска повлекува дисциплинска одговорност на тренерот и официјалните лица на клубот (службен претставник и претседател).

13.5. На натпревар кој е одложен, право на настап имаат само оние играчи кои биле регистрирани за клубот во моментот кога натпреварот требал да се одигра. Неизвршувањето на оваа обврска повлекува дисциплинска одговорноста и натпреварот ќе се регистрира со службен резултат.

Член 14. Играчи, опрема

14.1 Екипата-домаќин, или првоименуваната екипа во протоколот, е должна да настапи во дресови со доминантно светла боја.

14.2 Гостинската, или второименуваната екипа во протоколот, е должна да настапи во дресови со темна боја.

14.3 Во случај на меѓусебен договор, екипите можат да настапат и со заменети бои на дресовите.

14.4 При претставување на екипите пред почетокот на натпреварот, сите играчи МОРА да бидат еднообразно облечени, сите во тренерки, маици за загревање, или сите без нив, во дресови и шорцеви.

14.5 Дресовите мора да се во иста доминантна боја напред и назад, обележани со броеви од 00 до 99.

14.6 Капитените на екипите мора да бидат видливо обележани на дресот.

14.7 Дресовите на сите кошаркари, мора да бидат ставени внатре во шорцевите, во текот на целиот натпревар.

14.8 Носење маици со куси ракави под дресот, не е дозволено. Не е дозволено носење заштитници од кожа, пластика, метал и сл. во согласност со официјалните правила на игра, член 4.2.

14.8.1 Дозволено е носење на дополнителна опрема, стегачи, хулахопки, но истите мора да бидат во иста, доминантна боја, за сите играчи на екипата.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

14.9 Шорцевите мора да бидат во иста, доминантна боја, напред и назад, но не мора да бидат во иста боја како и дресот.

14.10 Изгледот на униформата за натпревар мора да биде во согласност на пропишаните стандарди на ФИБА.

14.11 На предната страна на дресот, дозволени се најмногу две реклами за спонзори. Под бројот треба да биде аплицирана рекламата бр.1 или името на клубот, а 10 см подолу да започнува другата реклама. Над бројот на левата прерамка, треба да биде поставено лого на (лигата) КФСМ, најмногу 10x10см. Под логото на федерацијата да биде поставено лого на спонзор на лигата, доколку федерацијата обезбеди.

14.12 На задната страна на дресот, над бројот на играчот, МОРА да биде испишано презимето на играчот, во една линија и со висина на букви од 6–8 сантиметри. Презимето на играчот треба да се наоѓа над бројката. На задната страна дозволени се 2 реклами.

14.13 Не е дозволено рекламирање на алкохолни пијалаци (освен вино и пиво), цигари и супстанции кои содржат дел или се наоѓаат на листата на забранети супстанции на ВАДА (Светска антидопинг агенција).

14.14 Поставеноста на рекламите во ниеден момент НЕ СМЕЕ да ја попречува видливоста на бројката и презимето на играчот.

14.15 Во одредени случаи, кога клубот ќе упати писмено барање и ќе добие дозвола од Комесарот за натпреварување, може да бидат аплицирани и повеќе од вкупно четири (4) рекламни апликации на дресот. Поставеноста на рекламите на опремата и нивното правилно аплицирање е објаснето на следните фотографии:

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

ДРЕС (Предна страна)

А – Лого на производителот со димензии на апликацијата максимум 12см²

Б – Лого на КФСМ со димензии 4,5см дијаметар В

В – Број на дресот најмалку 10см во висина

Б1 - Лого на спонзор на лигата

Г - Име на клубот или спонзор најмалку 3см под бројката и апликација со димензии макс. 8x40см, или 325см² во друга форма

Д - Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

ДРЕС (Задна страна)

Г - Презиме на играчот со висина на буквите 6–8см

Е - Бројка на дресот со висина од најмалку 20см и оддалечена најмалку 3 см од презимето и другите апликации Г – спонзор најмалку 3 см под бројката и апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Г - Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Д - Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со

димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Маица за шутирање (Предна страна)

Лого на клубот

Име на клубот или спонзор 1 со димензии макс. 8x40см, или 325см² во друга форма

Спонзор 2 најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Маица за шутирање (Задна страна)

Презиме на играчот со висина на буквите 6–8см

Име на клубот или спонзор 1 со димензии макс. 8x40см, или 325см² во друга форма

Спонзор 2 најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Горна тренерка (Предна страна)

Лого на клубот

Име на клубот или спонзор 1 со димензии макс. 8x40см, или 325см² во друга форма

Спонзор 2 најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Горна тренерка (Задна страна)

Презиме на играчот со висина на буквите 6–8см

Име на клубот или спонзор 1 со димензии макс. 8x40см, или 325см² во друга форма

Спонзор 2 најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

Долна тренерка

Спонзор во долниот дел на десната ногавица со димензии макс. 10x10см или 100см² во друга форма

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како на предната, така и на задната страна на дресот.

НА ДОЛНА ТРЕНЕРКА НЕ Е ДОЗВОЛЕНА НИКАКВА РЕКЛАМА, АПЛИКАЦИЈА, БРОЈКА НИТУ ТЕКСТ

БРОЈКА ИЛИ ДРУГА АПЛИКАЦИЈА НА ЛЕВАТА НОГАВИЦА НЕ Е ДОЗВОЛЕНА

Лого на производителот максимално 12см², е дозволен на долната ногавица

Член 15. Тренери

15.1 Должноста тренер или помошник на тренерот можат да ја извршуваат само лица кои поседуваат тренерска легитимација, издадена од Здружение на кошаркарски тренери на Македонија и заверена од страна на Тренерска комисија на КФСМ.

Доколку екипата нема тренер или помошен тренер кој ги исполнува горенаведените услови, должноста тренер ќе ја извршува капитенот на екипата, во времетраење од најмногу 3 (три) натпревари.

15.2 Само на тренерот на екипата му е дозволено да стои за време на натпреварот. Тој може да им се обраќа на своите играчи, под услов да остане во рамките на просторот околу клупата на својата екипа.

Помошниот тренер не смее да им се обраќа на судиите.

15.3 Тренерот, во случај да нема помошник, може да биде заменет во текот на натпреварот со капитенот на екипата, но само доколку оправдано мора да го напушти теренот, или е исклучен од игра.

15.4 Тренерот или помошниот тренер се единствените претставници на екипата кои можат да комуницираат со помошните судии. Во текот на натпреварот, при прекин на играта и запрен часовник за игра, тренерот може на коректен начин да стави забелешка за работата и објективноста на помошните судии и тоа кај делегатот на натпреварот, кој проценува дали треба да ги известат судиите за тоа.

Доколку нема делегат на натпреварот, тоа ќе го стори со првиот судија.

15.5 Исклучен тренер или помошен тренер, службен претставник, или било кое лице од листата на пријавени играчи за натпреварот, мора веднаш да го напушти теренот и остане во соблекувалната на неговата екипа, или доколку тој така одлучи, да ја напушти спортската сала - објектот.

15.6 Во случај на изречена казна забрана на извршување на должност тренер или помошен тренер на клубот, истиот на наредниот/те натпревар/и може да седи во гледалиштето, но не на страната, каде се наоѓаат клупите на екипите и записничката маса.

15.7 Доколку на официјален пријателски натпревар дојде до неспортско однесување на тренер, играч, или публика и тоа биде регистрирано од страна на официјалните лица, истото ќе биде санкционирано од страна на органите на КФСМ.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

15.8 Согласно членот 15.1, еден тренер, или помошен тренер, во тековната натпреварувачка сезона може да ја извршува својата должност само во клубот, и тоа како прв тренер, или помошен тренер во младинската конкуренција и најмногу истата, или друга должност во една од сениорските селекции во истиот клуб.

Не е дозволено тренер, или помошник тренер од еден клуб да обавува друга функција во друг клуб.

Член 16. Службени лица на екипа

16.1 Технички раководител (Тим менаџер)

16.1.1 Технички раководител мора да е државјанин на РС Македонија, и е одговорен за нормално функционирање на екипата во текот на натпреварувачката сезона.

16.1.2 Техничките раководители, во текот на натпреварот, немаат право да комуницираат со делегатот и судиите. Доколку се случи техничкиот раководител да доаѓа до записничката маса, пред, за време и по натпреварот, и со тоа иницира тензија, ќе биде санкциониран соодветно на службените кошаркарски правила. И против него ќе биде поведена дисциплинска постапка, доколку е за тоа потребно.

16.1.3 Должности и обврски на техничкиот раководител се:

- Упис и евиденција на клубот во КФСМ,
- Регистрација на играчи, тренери, домашни и странски,
- Договори, вклучително, уверение за лекарски преглед, копија од пасош, или лична карта, фотографии и др, како и издавање сертификати за играчите, тренерите и другите службени лица (раскинување, премин, позајмица, двојни лиценци),
- Евентуална фузија со друг клуб,
- Поднесување жалба до Арбитражна комисија и барање заштита на законитост,
- Барање за евентуална промена на термин, време, или одложување на натпревар,
- Точно обележени дресови, маици за загревање, тренерки,
- Службено облекување на екипата,
- Да го пријави натпреварот во МВР,
- Да обезбеди агенција за обезбедување,
- Да обезбеди редарска служба,
- Да назначи комесар за безбедност,
- Да обезбеди простор за поставување на рекламни паноа и простор за акредитираните новинари,
- Да организира прес конференција,
- Да назначи лице за контакт со канцеларијата на КФСМ,
- Да спречи изјави и јавно коментирање за судењето,
- Да обезбеди сала и технички услови во салата за нормално одигрување на натпреварот (осветлување, простории, клупи, записничка маса, семафор, уред за 24 секунди, топки, табли и обрачи, ВИП седишта, навивачка група, статистика на натпревар, пренос, или снимање на натпреварот (live stream), брза и стабилна интернет врска, навремено подмирување на патните трошоци и таксите за службените лица и паричните казни објавени во билтените),

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

- Да преземе одговорност доколку екипата, од неоправдани причини, не настапи на натпревар.

16.2 Службен претставник

16.2.1 Тој е одговорен за организација на натпреварот, пред делегатот на натпреварот, или првиот судија, во име на клубот кој е организатор, истиот мора да е државјанин на РСМ;

16.2.2 Доколку екипата нема службен претставник, или истиот морал оправдано да го напушти теренот, за време на натпреварот може да биде заменет од техничкиот раководител.

16.2.3 Службените претставници немаат право во текот на натпреварот да комуницираат со делегатот и судиите. Тие единствено се овластени да дадат забелешки на организацијата и други забелешки во врска со натпреварот, кои се запишуваат во образец НАТ-4 – забелешки на екипите. Овој образец се доставува на делегатот, најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот, или се испраќа на адреса на Комесарот за натпреварување, во рок од 24 часа по завршување на натпреварот, со претходна најава.

Доколку се случи службениот претставник да доаѓа до записничката маса, пред, за време и по натпреварот и со тоа иницира тензија, ќе биде санкциониран соодветно на службените кошаркарски правила, и против него ќе биде поведена дисциплинска постапка, доколку е тоа потребно.

16.2.4 Службениот претставник на екипата мора да ги пријави играчите и службените лица, на пополнет, потпишан и заверен со печат Образец НАТ -1, кој мора да го предаде на делегатот на натпреварот најдоцна 40 минути пред почетокот на натпреварот, заедно со лиценците на играчите и службените лица на екипата, како и листа на одобрени играчи од страна на КФСМ: тренер, помошен тренер, лекар, физиотерапевт, службен претставник и технички раководител.

16.2.5 Пред почетокот на секоја натпреварувачка сезона, Комесарот за натпреварување издава најмногу 4 (четири) лиценци за службен претставник за секоја екипа.

16.2.6 Должности и обврски на службениот претставник се:

- Да соработува со комесарот за безбедност и органите на МВР во случај на ситуации кои водат кон недолично однесување и нереди, или при недолично однесување и нереди,
- Да обезбеди лекар на натпреварот,
- Да обезбеди физиотерапевт на натпреварот,
- Да обезбеди државно знаме кое ќе биде прикачено на соодветно место во текот на натпреварот,
- Да назначи лице одговорно за гостинската екипа,
- Да обезбеди лица за бришење и чистење на теренот за игра,
- Да обезбеди вода (1,5 литра), или освежителни пијалоци за сите играчи, судии и лицата кои седат на записничката маса,
- Во соблекувалната на судиите (може и за противничката екипа) да обезбеди чоколатца, овошје...
- Носење на дополнителна еднообразна опрема, стегачи, хулахопки, еластични маици,

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

- Доколку некој од техничките уреди не функционира (часовник за 24 секунди, осветлувањето во салата, осветлувањето на таблата, звучен сигнал и сл.) да предложи и потпише изјава дека ќе се игра без нив, но не на повеќе од 2 (два) натпревари,
- Да обезбеди разгласен уред,
- Да му предаде на делегатот 40 мин. пред почетокот на натпреварот, пополнета, заверена и потпишана пријавна листа на играчите, тренерите и другите службени лица за натпреварот (НАТ-1 образец),
- Да не дозволи музички инструменти кои прават врева да се користат позади клупите на екипите,
- Да поднесе објаснување за жалбата на НАТ - 2 образецот.

16.3 Лекар на екипа и дежурен лекар

16.3.1 Организаторот е должен да обезбеди дежурен лекар на натпреварот, кој располага со основен прибор за укажување на прва помош.

16.3.2 Дежурниот лекар мора да има заверена легитимација за тековната натпреварувачка сезона, издадена од канцеларијата на лигата.

16.3.3 Пред почетокот на сезоната, Комесарот за натпреварување издава најмногу 2 (две) легитимации за лекари на секоја екипа по генерација и истите мора да се државјани на РСМ.

16.3.4 Пред почетокот на натпреварот, лекарот ќе и се претстави на гостинската екипа и ќе ја извести каде ќе биде лоциран за време на натпреварот.

16.4 Физиотерапевт

16.4.1 Пред почеток на натпреварувачката сезона, Комесарот за натпреварување издава 2 (две) лиценци за физиотерапевт на екипата по генерација на лица кои се државјани на РСМ.

Во одредени случаи, може да бидат издадени и повеќе од една лиценца по клуб, со одобрение на Комесарот, а за време на натпревар, на клупата можат да седат и два физиотерапевти, само ако вкупниот број на службени лица (вон резервни играчи) не надминува 9 (девет).

16.5 Службено облекување

16.5.1 Тренерот и другите службени лица на екипата (освен физиотерапевт), се должни да бидат облечени во официјална формална гардероба (кошула, палто, чевли, долги панталони кои можат да бидат и еднобоен џинс).

Најстрого е забрането за време на натпреварите официјалните лица на клупата да бидат во куси панталони (освен физиотерапевт) и со влечки, папучи или сандали.

16.6 Комесар за безбедност

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

16.6.1 Екипите од сите младински лиги се должни, 20 дена пред почетокот на натпреварувачката сезона до Комесарот за натпреварување да достават информација за име на лицето кои ќе ја извршува функцијата Комесар за безбедност на клубот.

На листата задолжително МОРА да биде испишан комплетен контакт со лицето/а со телефон и електронска пошта.

16.6.2 Должност на Комесарот за безбедност на клубот е: по најава на гостинската екипа и службени лица на натпреварот (судии, делегат), за точниот термин на пристигнување во градот или салата, да обезбеди нивно безбедно и непречено пристигнување, влез во салата, непречено одвивање на натпреварот и напуштање на салата и градот по завршување на натпреварот. Комесарот за безбедност мора да ги исполни барањата и насоките на делегатот на натпреварот.

16.6.3 Комесарот за натпреварување пред почетокот на сезоната издава 1 (една) лиценца на име Комесар за безбедност на клубот, кој е државјанин на РСМ.

16.7 Извршување на должност

Службените лица на екипата може да извршуваат најмногу 2 (две) функции во еден клуб. Својата должност како службено лице може да ја извршува во младинска конкуренција и најмногу истата должност, или различна во една од сениорските селекции во истиот клуб.

Не е дозволено службеното лице од еден клуб да обавува иста, или друга функција во друг клуб. Дозволено е истото лице да обавува и друга функција во својот клуб (пр. тренер во клуб кој се натпреварува во младинска лига и службено лице во истиот клуб во една од сениорските селекции, или обратно).

16.8 Лице за контакт со канцеларијата на лигата

16.7.1. Секој клуб ИМА ОБВРСКА да одреди одговорно лице, кое во име на клубот ќе ги има сите овластувања за официјален контакт со канцеларијата на лигата. Во информацијата, клубот задолжително мора да испрати и податоци за контакт со лицето, телефон, електронска пошта.

Член 17. Услови за добивање лиценца за службено лице на екипата

17.1 Пред почетокот на натпреварувачката сезона, секоја екипа може да побара да и бидат издадени лиценци за службени лица, за секоја функција поодделно.

17.2 Барањето се доставува до канцеларијата на лигата во писмена форма на пропишан Образец НАТ-7, со кој се доставува и по една фотографија, за секое од лицата за кои се аплицира.

17.3 Комесарот за натпреварување може да го одбие барањето на екипата за издавање на лиценца за одредено лице, доколку оцени дека неговото однесување во минатиот период не било на потребното спортско ниво.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

17.4 Комесарот може да одлучи да повлече веќе издадена лиценца на службено лице, доколку оцени дека за тоа настанале причини во текот на натпреварувањето, а екипата има право да предложи друго лице.

17.5 Во текот на сезоната, клубовите можат, најмногу до два пати, да бараат замена за едно службено лице, од оправдани причини: подолго отсуство или повлекување од други причини, при што лиценцата на тоа лице, мора да биде вратена во канцеларијата на лигата.

Член 18. Право на изјави и јавно коментирање на судењето

18.1 Играчите, тренерите, помошните тренери, службените лица, како и останатите претставници на клубот, не смеат да даваат јавни изјави за судењето, јавно да го коментираат судењето, како и да даваат други, некоректни и неспортски изјави со кои му нанесуваат штета на противникот, лигата и КФСМ.

18.2 Забелешките кои се однесуваат на судењето, пропусти во организацијата на натпреварот и останати примедби, службениот претставник на екипата ги наведува во Образец НАТ- 4 забелешки на екипите, кој се доставува на делегатот најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот или во рок од 24 часа до Комесарот за натпреварување, со претходна најава.

18.3 Доколку екипата има забелешки на судењето и заради тоа бара прегледување на видео снимка од натпреварот (адресирана до Комесарот), Комесарот ќе ја објави анализата, контролата од делегат-контролорот на натпреварот, согласно барањето на клубот.

Доколку на натпреварот има само делегат, Комесарот за натпреварување ќе назначи делегат-контролор, или ќе формира комисија од активните делегат-контролори на усвоената листа за тековната сезона кој(а) ќе направи видео контрола и по прегледувањето на натпреварот и направената анализа ќе го извести клубот за резултатот од прегледаната снимка во однос на барањето на клубот.

Клубот кој се жали, претходно задолжително треба да уплати 7.500 денари на сметката на КФСМ, во спротивно нема да биде постапено по барањето.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАТПРЕВАР – ПРЕД ПОЧЕТОК НА НАТПРЕВАР

Член 19. Екипа домаќин – организатор Должности

19.1 Организаторот е должен да обезбеди лице кое е одговорно да и помогне на гостинската екипа.

19.2 Организаторот е должен на секој натпревар да организира соодветна редарска служба, согласно Законот за спречување насилства на спортските терени во Р. Северна Македонија.

19.3 Организаторот мора навремено да го пријави времето за одигрување на натпреварот во надлежната полициска станица, а на самиот натпревар мора да има присутни органи за безбедност, чија бројка ќе зависи од проценката на претставниците на МВР.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

19.4 Организаторот е должен да обезбеди соодветен простор за поставување на рекламни паноа во салата, доколку КФСМ, Здружението на МКК или УО обезбедат спонзори на лигата. Организаторот сноси полна одговорност и подлежи на санкции за непочитување на одредбите од Договорот со спонзорите.

19.5 Организаторот е должен на секој натпревар, на видно место во салата, да истакне државно знаме на Р. Северна Македонија.

19.6 Организаторот е должен да обезбеди посебен простор за претставниците на акредитираните медиуми.

19.7 Организаторот е должен да обезбеди посебен простор, работни маси за радио и ТВ станици и претставниците на официјалната интернет страница на КФСМ, како и простор за видео снимање од страна на гостинската екипа.

19.8 Организаторот е должен да обезбеди посебен простор и услови на овластена ТВ куќа - партнер на КФСМ, како и официјалната интернет страна на КФСМ, која врши директен пренос или го снима натпреварот.

Организаторот е должен да го почитува договорот со ТВ куќата, и да ги почитува термините за директни преноси, според кои треба да го закаже натпреварот.

19.9 Организаторот е должен да обезбеди лица и прибор за бришење и чистење на теренот за игра, кои во секое време треба да бидат покрај теренот (зад рекламните табли) и да делуваат на повик на судијата или по потреба во прекин на игра.

19.10 За секој прекршок што ќе го направи организаторот во однос на организацијата на натпреварот, Комесарот ќе изрече казна согласно критериумите за изрекување казни во овие пропозиции, правилникот за натпреварување на КФСМ и дисциплинскиот правилник на КФСМ.

Член 20. Сала

20.1 Натпреварите на сите нивоа може да се играат исклучиво во сали кои ги задоволуваат условите пропишани во службените кошаркарски правила и кои се регистрирани од страна на посебна комисија, именувана од Комесарот за натпреварување.

20.2 Секоја спортска сала мора да има посебен службен влез, одвоен од влезот за гледачи, кој овозможува непречен влез/излез на екипите и службените лица, како и непречен пристап од соблекувалните до теренот за игра, достапни за публика и неслужбени лица.

20.3. Доколку во текот на натпреварувањето се утврди дека условите во салата не ги задоволуваат пропишаните критериуми со правилата и со овие пропозиции, Комесарот ќе утврди временски рок, во кој клубот организатор на натпревари во таа сала, ќе мора да ги отстрани сите забележани недостатоци, а во спротивно, ќе забрани играње на натпревари во таа сала.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

20.4 Задолжително поставување на банер на спонзорот на лигата во салата за игра.

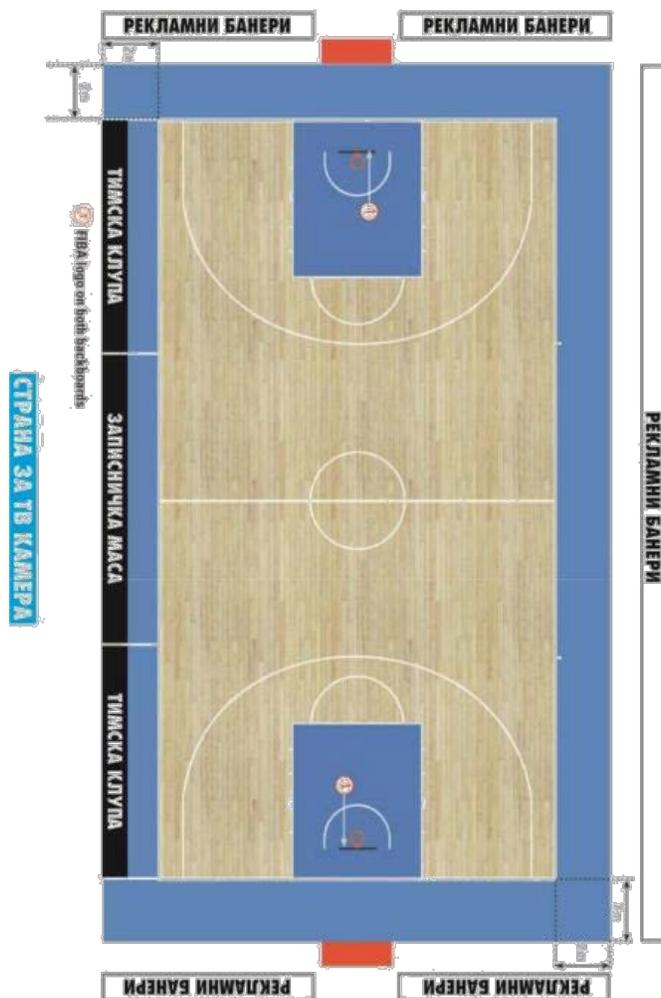
Член 21. Службени простории во сала

21.1 Организаторот е должен да обезбеди службени простории во спортската сала:

- соблекувална за гостинска екипа со минимум 24 закачалки, 15 столчиња или клупи за 15 лица;
- соблекувална за Судии со минимум 6 закачалки, 4 столчиња и маса;

21.1.1 Соблекувалните за играчите мора да се опремени со санитарен јазол, минимум 4 туша, како и доволно простор за пресоблекување на 12 лица.

21.1.2 Соблекувалната на судиите мора да е опремена со санитарен јазол, минимум 1 туш, како и доволно простор за пресоблекување на тројца судии.

21.1.3 Во соблекувалните, за играчите и судиите, организаторот е должен да обезбеди освежителни пијалаци, или задолжително негазирана вода (литар и половина по лице).

Член 22. Терен за игра

22.1 Подот за игра мора да биде изработен од паркет или друга подлога која ги исполнува стандардите на ФИБА.

22.2 Теренот за игра треба да биде со димензии 28x15 метри, со простор од 2 (два) метри околу теренот, како дополнителна гранична линија, контрастно обоена во однос на бојата на теренот.

Во тој простор од 2(два) метри не смее да има никакви предмети ниту рекламни паноа.

22.3 Теренот за игра мора да биде обележан во согласност со службените кошаркарски правила.

Сите линии мора да бидат обоени со бела или друга контрастна боја според официјалните кошаркарски правила на ФИБА.

22.4 Теренот треба да биде ограден со ограда за спречување на публика да влегува во терен,

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

висока најмалку 80см. и оддалечена од граничните линии на теренот најмалку 2(два) метри во секоја точка.

22.5 Теренот за игра мора да биде правилно осветлен во секоја точка еднакво, и со иста јачина на осветлување од најмалку 1.500 лукса, мерено на 1 метар над површината на теренот за игра. Светлосните тела мора да бидат правилно распоредени на тој начин да не го попречуваат видното поле на актерите на теренот.

22.6 Висината на најниската точка на таванот, односно најниската препрека над теренот за игра мора да изнесува 7 (седум) метри, мерено од подот на теренот со габаритите на теренот заедно со дополнителната гранична линија од 2 (два) метри (32x19м).

22.7 Сите останати одредби кои се однесуваат на теренот мора да бидат во согласност со одредбите на службените кошаркарски правила.

Член 23. Клупи на екипи

23.1 Клупите на екипите мора да бидат доволно просторни на нив да може да седат 16 лица, или на просторот за резервна клупа на екипата да има 16 столчиња.

23.2 На клупата за резервни играчи имаат право, а во текот на натпреварот мора да седат, следните лица кои се во пријавната листа на екипата и имаат важечки лиценци за тековната сезона:

23.2.1 Тренер на екипата - му е дозволено да стои за време на натпреварот. Тој може да им се обраќа на своите играчи, под услов да остане во рамките на просторот околу клупата на својата екипа.

23.2.2 Помошници тренери кои не смеат да стојат и да им се обраќаат на судиите

23.2.3 Технички раководител

23.2.4 Службен претставник

23.2.5 Седум резервни играчи

23.2.6 Лекар

23.2.7 Физиотерапевт

23.2.8 Екипата на клупата, за време на натпревар може да има и 2(два) физиотерапевти или 2 (два) лекари, или повеќе помошни тренери, но бројката на службени лица вон резервни играчи не смее да биде поголема од 9 (девет).

23.3 Тренер, помошен тренер или службено лице на екипата, нема право да се наоѓа на клупата на екипата, доколку не приложи легитимација за тековната сезона, издадена и заверена од канцеларијата на лигата.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

23.4 Клубата на гостинската екипа мора да биде заштитена со заштитна ограда од плексиглас по целата нејзина должина.

Член 24. Записничка маса

24.1. Записничката маса мора да биде поставена на средината на една од страничните линии (зад која се наоѓаат и клубите за резерви на двете екипи) и мора да биде заштитена со ограда од плексиглас по целата должина.

24.2 Должината на записничката маса мора да изнесува најмалку четири (4) метри, и на неа може да се наоѓаат службени лица по утврден распоред:

1. Мерач на 24 секунди 2. Мерач на време 3. Делегат 4. Записничар 5. Помошен записничар X. Столчиња за замени на играчи

24.3 Пред или покрај записничката маса на ниво на теренот, треба да бидат поставени по два стола за замени на играчи кои чекаат да влезат во игра.

24.4 Записничката маса мора да се постави на подиум – платформа, по целата нејзина должина и ширина, а столиците за замениците мора да бидат поставени на ниво на теренот. Висината на платформата треба да биде минимум 25 сантиметри од подот на теренот.

24.5 Организаторот е должен на записничката маса да обезбеди прибор:

24.5.1 Таблички со броеви од 1–5 за покажување на лични/технички грешки на играчите;

24.5.2 Таблички или уред за покажување на вкупниот број на лични/технички грешки на секоја од двете екипи (бонус);

24.5.3 Уред – покажувач на наизменичен посед топка (стрелка);

24.5.4 Записник – образец пропишан од КФСМ;

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

24.5.5 Резервна свирка, во случај на дефект на звучниот сигнал на семафорот или слаба чујност на истиот.

Во случај на потреба:

24.6 Помошен технички прибор на натпревар:

24.6.1 Рачен часовник за мерење време, со можност да мери наназад, и со можност времето да биде продолжено од времето на прекин;

24.6.2 Часовник за мерење 24 секунди, со можност за прекин (интервал на игра) и продолжување на време, како и можност за ресетирање на 14 секунди;

Член 25. Електронски семафор

25.1 Семафорот за игра мора да ги има следните можности:

25.1.1 Да го мери времето за игра наназад од 10:00 до 00:00 искажано со бројки. Во последната минута од периодот или продолжението, времето да биде претставено во стотти дел од секундата;

25.1.2 Да го покажува текот на резултатот на натпреварот на вкупно постигнати поени од страна на обете екипи;

25.1.3 Да ги покажува збирните лични/технички грешки на екипите (бонус);

25.1.4 Да има доволно силен звучен автоматски сигнал за означување на истек на времето за игра, одделен различен автоматски сигнал за означување на истек на времето за напад на екипите, можност за рачна употреба на звучните сигнали, светло–ефект на кошаркарските табли за означување на крај на времето за игра или времето за напад, истовремено со звучниот сигнал.

25.1.5 Ако главниот семафор (часовникот за игра) е поставен над центарот на теренот, ќе биде доволен само еден дупликат семафор–часовник за игра на спротивната страна на клупите на екипите, јасно видлив за обете екипи.

Член 26. Уред за 24 секунди

26.1 Уредите за мерење 24 секунди, треба да бидат цврсто монтирани над обете табли, согласно службените кошаркарски правила.

26.2 Ако уредите не се поставени над таблите, може да се постават:

26.2.1 Два (2) уреда во спротивните агли надвор од теренот, 2(два) метри зад челната линија и 2(два) метри од страничната линија кон средината на челната линија.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

26.3 Уредите мора да бидат поврзани со главниот часовник за игра, со можност при повторно пуштање на часовникот по прекин, уредот да продолжи со мерење на преостанатите секунди од нападот на екипата која има посед на топка.

26.4 Уредот да може да се запре и ресетира на 14 секунди кога истиот тим што претходно имал посед (контрола) на топката, доделена му е да ја уфрли топката во предно поле, ако тимот имал 13 или помалку секунди за напад.

Член 27. Топка

27.1 Натпреварите во Младинските лиги се играат со кожни топки кои го имаат знакот на ФИБА, и тоа М-18, М-16 и М-14 и М-12 во машка конкуренција со големина 7 и М-18, М-16, М-14 и М-12 во женска конкуренција со големина 6.

Кај мини - баскет (момчиња и девојчиња под 11 години) се користи топка со големина 5.

27.2 Организаторот на натпреварот е должен да обезбеди 4 (четири) исправни топки од ист производител за гостинската екипа, најмалку 30 минути пред почеток на натпреварот.

27.3 На првиот судија ќе му биде дадена можност, од топките за загревање, да ја избере топката за игра со која ќе се игра натпреварот.

Член 28. Табли, обрачи

28.1 Таблите мора да бидат од „секурит“ стакло или друг транспарентен материјал, обложени по рабовите од долната страна и странично, согласно правилата. Димензиите на таблите се 180x105 сантиметри.

28.2 Обрачите мора да бидат зглобни, со технички карактеристики кои ги задоволуваат одредбите од правилата.

Обрачите мора да бидат обоени во црвена или портокалова боја.

Домаќинот мора да има резервен обрач во случај на кршење или неисправност, како и обучен персонал за нивна брза замена во текот на натпреварот.

28.3 Мрежичките мора да бидат изработени од бело јаже, да бидат закачени на обрачите со висина од 40см и да бидат конструирани така да овозможат топката да се задржи за момент во кошот кога ќе мине низ обрачот.

28.4 Секој клуб, односно спортска сала, во текот на првенството мора да има на располагање најмалку една резервна табла, како и една резервна табла со правилно монтиран обрач.

28.5 Клубот домаќин мора да има адекватни технички средства и обучен персонал за замена на таблата во најкус можен рок, најмногу до 1 (еден) час и 30 минути од прекилот.

Доколку не го обезбеди тоа и направи во определениот временски рок, натпреварот ќе биде одложен за 24 часа, или ќе се одигра во друга сала, регистрирана за ова ниво на натпреварување. Одлуката за одложување на натпреварот ја донесува делегатот на натпреварот.

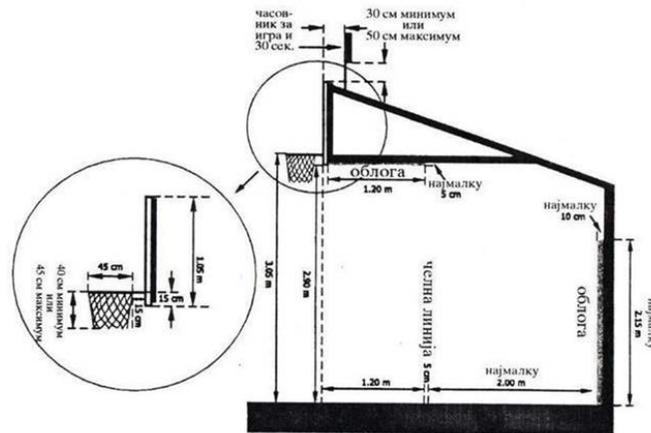

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Доколку домаќинот не го обезбеди одигрувањето на натпреварот под овие услови, натпреварот ќе го загуби со службен резултат 20:0, и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

28.6 Конструкцијата на двата коша мора да биде идентична (иста)

СКИЦА НА ТАБЛА, КОШ КОНСТРУКЦИЈА И МОНТАЖА НА УРЕД ЗА 24 СЕКУНДИ

Член 29. Температура во сала

29.1 Температура во салите за време на одигрување на натпреварите, мора да е најмалку 12 степени целзиусови и максимум 30 степени целзиусови.

Ако гостинската екипа не се сложи да го одигра натпреварот при температура пониска од 12 степени целзиусови или повисока од 30 степени целзиусови, натпреварот ќе биде одложен за 24 часа. И за тоа време домаќинот треба да обезбеди затоплена сала, регистрирана за соодветното ниво на натпреварување.

Доколку тоа не се обезбеди, домаќинот ќе го загуби натпреварот со службен резултат 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

29.2 Домашниот клуб – организатор е должен да обезбеди термометар на секој натпревар и да го стави на располагање на делегатот на негово барање.

Член 30. Разгласен уред

30.1 Организаторот мора да обезбеди разгласен уред кој се користи пред почетокот и за време на одигрување на натпреварот за потребите за официјално претставување на играчите и информации во текот на натпреварот на службен - македонски јазик.

30.2 Разгласот не смее да биде употребуван за пуштање музика за време на игра, додека времето е живо, за поттикнување на гледачите, навивање и коментирање на судењето и слично.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

30.3 Лицето кое ракува со разгласниот уред и официјалниот спикер, треба да се наоѓа на дополнителна маса во продолжение на записничката маса и за време на натпреварот мора да биде на располагање и да соработува со делегатот на натпреварот.

Член 31. Резервирани билети

ВИП седишта

31.1 Организаторот е должен за секој натпревар од првенството да обезбеди 25 влезници за гостинската екипа, кои треба да бидат предадени 48 часа пред одржување на натпреварот или најдоцна при доаѓање на гостинската екипа на натпреварот.

31.2 Се забранува присуство на организирани гостински навивачи.

Доколку постои согласност од организаторот на натпреварот, гостинската екипа да доведе организирана навивачка група, тогаш сета одговорност, во случај на евентуален инцидент, пред почетокот на натпреварот, за време на натпреварот и по завршувањето на натпреварот, паѓа на товар на организаторот на натпреварот и ќе се санкционира согласно канзнените одредби, кои се дел од овие пропозиции.

31.3 Организаторот е должен во централната ложа да обезбеди места – ВИП простор за членовите на УО на КФСМ, гости на КФСМ и гости спонзори на лигата.

Член 32. Екипа гостин

Должности

32.1 Гостинската екипа е должна благовремено да пристигне во местото на одигрување на натпреварот, при тоа користејќи сопствен или јавен превоз, на свој трошок.

32.2 Гостинската екипа треба писмено да го извести Комесарот за безбедност на домашната екипа, најмалку 48 часа пред денот на одигрување на натпреварот, наведувајќи го точниот термин и местото на пристигнување во градот во кој треба да се одигра натпреварот.

32.3 Доколку гостинската екипа пропушти да се јави на Комесарот за безбедност, или пристигне во друг термин и место од оние кои се наведени во писменото обраќање, организаторот нема да сноси одговорност за евентуалните последици.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ВРЕМЕ НА НАТПРЕВАР

Член 33. Почеток на натпревар

33.1 За почеток на натпревар се смета моментот кога Судиите ќе излезат на теренот и ќе побараат од мерачот на време да го вклучи часовникот за игра да работи од 20:00 минути кон нула.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

33.2 Со почеток на овие 20 минути, Делегатот проверува дали организаторот ги обезбедил сите услови и одредби од правилата и овие пропозиции, дали помошните судии се спремни да ја извршуваат својата работа и дали сите уреди се во исправна состојба.

33.3 Доколку се констатира неисправност на некој од уредите или неприсуство на помошен(ни) судија(и), на организаторот ќе му биде допуштено, не повеќе од 30 минути, да ги доведе во ред уредите во исправна состојба, односно да обезбеди помошен(и) судија(и).

33.4 Доколку забележаните недостатоци не може да се отстранат во одреденото време, или ако настанал дефект по нивното вклучување, 30 минути пред сатницата на натпреварот, натпреварот ќе биде одложен за наредните 24 часа (член 12).

33.5 Натпреварот може да се одигра или доигра и со помошни уреди наведени во член 24.6, но само под услов првиот судија и гостинската екипа да се сложат натпреварот да се одигра под тие услови, што мора да биде констатирано и потврдено во делегатскиот извештај, со потпис од службениот претставник на гостинската екипа.

33.6 Редослед на дејности пред почеток на натпреварот:

40:00 минути пред почеток на натпревар

Образецот НАТ – 1 (Пријавна листа за натпревар) и соодветните лиценци треба да бидат предадени од страна на тренерот или службениот претставник на екипата, на помошниот судија т.е. записничарот.

30:00 минути пред почеток на натпревар:

Мерачот на време, по одобрение на делегатот, го вклучува часовникот за мерење на време;

20:00 минути пред почеток на натпревар:

Судиите излегуваат на теренот, се поздравуваат со службените лица и се поставуваат од спротивната страна на записничката маса.

10:00 минути пред почеток на натпревар:

Тренерите, на повик на делегатот (првиот судија), со потпис, ги потврдуваат пријавените играчи во своите екипи запишани во службениот записник, при тоа пријавувајќи ги првите пет играчи што ќе го започнат натпреварот. Прв кон оваа процедура секогаш пристапува тренерот на домашната екипа, или на екипата која е првоименувана на натпреварот.

Доколку се констатира неисправност на некој од уредите или неприсуство на помошен судија/и, на организаторот ќе му биде допуштено не повеќе од 30 минути да ги доведе во ред уредите во исправна состојба, односно да обезбеди помошен судија/и.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Доколку забележаните недостатоци не може да се отстранат во одредено време, или ако настанал дефект по нивното вклучување, 30 минути пред почетокот на натпреварот, натпреварот ќе биде одложен за наредните 24 часа (член 12).

06:00 минути пред почеток на натпревар:

Првиот судија ги повикува играчите да се повлечат кон својата клупа, за да се пристапи кон нивно официјално претставување преку разгласот;

Најавувачот прво ја претставува гостинската или второименуваната екипа, прво капитенот на екипата, потоа играчите по редослед на броевите на дресовите и на крајот тренерот и неговите помошници. Играчите се постројуваат во должина на линијата на слободни фрлања.

По претставување на екипите, најавувачот ги најавува и официјалните лица (судии и делегат) на натпреварот. По завршување на најавите на учесниците на натпреварот, екипите приоѓаат едни кон други и се поздравуваат.

При претставувањето, екипите ги следат одредбите од Член 14.4. од овие Пропозиции.

03:00 минути пред почеток на натпреварот:

Преостанато време за загревање на екипите. Мерачот на време ги известува судиите.

02:00 минути пред почеток на натпреварот:

Првиот судија ги повикува екипите да се повлечат кон клупите и да се подготват првите пет играчи за почеток на натпреварот.

30 секунди пред почеток на натпреварот:

Мерачот на време го ресетира часовникот во почетна положба од 10:00 минути. Првите петорки излегуваат на теренот за игра.

33.7 По завршување на натпреварот сите играчи излегуваат на теренот, меѓусебно се ракуваат и одат кон своите клупи и соблекувални.

Член 34. Тек на натпревар

34.1 Организаторот сноси полна одговорност за сите прекршоци и инциденти, кои ќе се случат пред почеток, на самиот натпревар и по неговото завршување.

34.2 Организаторот мора да биде во состојба во секој момент да го регулира однесувањето на навивачите, при што ќе се дозволи и толерира спортско навивање, употреба на знаменца и инструменти за создавање на навивачка атмосфера.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

34.3 Организаторот не смее да дозволи неслужбени лица и гледачи на било кој начин да го повредат просторот за игра внатре во оградениот дел со влегување или замавнување со знаменца или знамиња преку оградата.

34.4 Организаторот е одговорен за употреба на пиротехнички средства, фрлање петарди и други предмети на теренот од гледалиштето, без разлика од кој дел од гледалиштето се уфрлени.

34.5 Во случај на нереди на теренот или во салата, организаторот мора да преземе мерки и потполно да ги заштити сите членови на екипите, судиите и делегатот. Должност на организаторот е да обезбеди нивно непречено влегување во соблекувалните, а на гостинската екипа, судиите и делегатот и заминување од градот.

34.6 За сите пропусти по овој член, како и обид за напад на обете екипи, судиите и делегатот, ќе бидат одредени казни пропишани со овие пропозиции.

34.7 Забрането е внесување и истакнување на знамиња, симболи, амблеми или пароли со текстови кои директно навредуваат по верска, национална и расна основа и кои поттикнуваат на насилство, или пароли кои и содржат неспортска содржина и исмејување на поединци, екипи или организации. Обврска на клубот е веднаш да ги отстрани, во спротивно натпреварот нема да продолжи, а последиците ќе ги сноси организаторот.

34.8 Забранет е влез во сала на лица кои со себе носат алкохолни пијалоци, оружје или предмети, кои би можеле да ги користат како оружје, вклучително и факели, петарди слични пиротехнички средства.

Доколку такви средства се појават и за време на натпреварот, обврска на организаторот е таквите лица и предмети веднаш да ги отстрани.

Член 35. Навивачки групи, маскоти

35.1 Организаторот може да организира групи, кои во прекините на играта (тајм-аут), на одморите меѓу периодите на игра и при секој подолг прекин на играта, со одобрение на судиите, може да изведуваат уметнички точки или да исполнуваат музички или уметнички настап.

35.2 На теренот може да биде присутна и маскота на екипата, која може да настапува исклучиво во прекините и да биде сместена зад рекламните паноа, надвор од граничниот простор од 2(два) метри (дополнителна гранична линија).

Член 36. Музички инструменти

36.1 Гледачите на натпреварот може да употребуваат музички инструменти, со цел да се создаде навивачка атмосфера, но НЕ Е ДОЗВОЛЕНО да бидат сместени на страната каде се наоѓаат клупите на екипите и записничката маса.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

36.2 Доколку делегатот процени дека со употребата на музички инструменти, реквизити, сирени кои создаваат голема врева влијае во редовниот тек на натпреварот, може да побара истите да се острани.

Член 37. Обрасци

37.1 Во текот на натпреварувањето, од екипите и службените лица ќе бидат користени следните обрасци:

37.1.1 Пријавна листа на играчи и службени лица (ОБРАЗЕЦ НАТ-1)

37.1.2 Жалба на натпревар, содржина на жалбата (ОБРАЗЕЦ НАТ-2)

37.1.3 Дополнителен извештај на службените лица (ОБРАЗЕЦ НАТ-3)

37.1.4 Дополнителни забелешки на екипите (ОБРАЗЕЦ НАТ-4)

37.1.5 Посебен извештај – пријава (ОБРАЗЕЦ НАТ-5)

37.1.6 Изјава од исклучен кошаркар-ка, службено лице (ОБРАЗЕЦ НАТ-6)

37.1.7 Пријава за натпреварување за натпреварувачката сезона (ОБРАЗЕЦ НАТ-7)

37.1.8 Листа на одобрени и регистрирани играчи и службени лица издадена од канцеларија на КФСМ

ОРГАНИЗАЦИЈА – ПО ЗАВРШУВАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 38. Статистика на натпревар

38.1 Организаторот може да води компјутерска обработка на статистиката на натпреварите, по официјална програма одобрена од КФСМ. Доколку постои заинтересираност истата ќе може да се води и во сите генерации со претходен договор.

38.2 Организаторот доколку обезбеди статистиката, треба да ја предаде на делегатот најдоцна 30 минути веднаш по завршување на натпреварот во тврда копија, а електронскиот фајл од статистиката, организаторот или лице задолжено за статистика, веднаш по завршувањето на натпреварот должни се да ја испратат по електронска пошта на адреса: komesar@basketball.org.mk и на mkkoffice2005@gmail.com.

38.3 Организаторот, во соработка со КФСМ, ги одредува лицата кои ќе водат статистика и одговара за нивната работа. Лицата кои ја водат официјалната статистика мора да поседуваат соодветна лиценца која ја издава канцеларијата на КФСМ, а со која ќе им биде дозволено од страна на делегатот да ја извршуваат својата должност. Доколку клубот не обезбеди лиценцирани лица за

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

водење статистика, ќе сноси санкции согласно критериумите на овие пропозиции и правилникот за натпреварување.

38.4 Лицата кои водат официјална статистика на натпреварот, треба да бидат сместени на маса во еден од аглиите на теренот или покрај страничната линија спроти записничката маса, надвор од заштитната зона, или во продолжение на записничката маса.

38.5 Таксата за водење на официјална статистика ја одредува канцеларијата на КФСМ. Во сезоната 2023/2024 за младинските лиги ќе изнесува 1000,00 денари.

38.6 Организаторот е должен да обезбеди интернет приклучок за компјутерот на кој се води официјалната статистика.

Член 39. Видео снимка

39.1 Натпреварите во М-18, М-16, М-14 и М-12 мажи и жени мора да бидат целосно снимени.

39.1.1 Натпреварите во прва лига М-18, М-16 треба да имаат livestream и обезбедена статистика на натпреварот.

39.2 Почетокот на снимањето е од моментот кога судиите ќе се појават на теренот, а крајот на снимањето е по моментот, кога судиите и обете екипи ќе го напуштат теренот по завршување на натпреварот.

39.3 Организаторот е должен снимката од натпреварот најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот да ја предаде на Делегатот, кој е должен истата да ја достави во канцеларијата на Комесарот во рок од 24 часа, од завршување на натпреварот, заедно со извештајот и сите останати документи од натпреварот.

39.4 Доколку не се достави видео снимка, или натпреварот не е квалитетно снимен, или недостасува дел од натпреварот, или не е снимен по препораките од член 39.2 ќе следуваат санкции за организаторот, согласно критериумите на овие пропозиции.

Член 40. Соопштување на крајниот резултат од натпреварот

40.1 Делегатот или првиот судија (ако на натпреварот нема делегат) се должни да обезбедат соопштување на крајниот резултат веднаш, но не подоцна од 1 час, по завршување на натпреварот, по пат на СМС или телефонски повик до техничкиот секретар на Здружението, како и до одговорното лице за објавување на резултатот на официјалната интернет страница на КФСМ.

40.2 Доколку резултатот не биде соопштен, или не биде соопштен на начин опишан во член 40.1, делегатот или првиот судија (ако на натпреварот нема делегат), ќе бидат казнети во согласност со критериумите во овие пропозиции.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 41. Извештај на делегатот - Протокол

41.1 Извештајот на делегатот содржи општи податоци врзани за натпреварот, мислење и оценка на делегатот, негови забелешки и заклучок на организацијата на натпреварот. Извештајот на делегатот мора да биде составен електронски на пропишан формулар, а никако рачно.

41.2 Делегатот мора да го прати делегатскиот извештај (скениран) во рок не поголем од 24 часа по завршувањето на натпреварот во електронска форма на меил адресата на Комесарот за натпреварување и на техничкиот секретар. Доколку не биде испочитуван овој рок, ќе се постапи согласно казнените одредби од овие пропозиции.

41.3 Во својот извештај делегатот мора да го назначи начинот на патување на службените лица на натпреварот, поединечно или заедно.

41.4 Делегатот и судиите, не се овластени за извештајот на натпреварот да ја известуваат јавноста.

41.5 Комесарот за натпреварување е должен да го достави извештајот добиен од делегатот, на клубот кој се обратил со писмено барање за увид во извештајот на натпреварот, кој го одиграле.

41.6 На барање на Комесарот за натпреварување, делегатот и судиите се должни да достават дополнителен извештај за одреден настан, во најкус можен рок (ОБРАЗЕЦ НАТ-3), еден час по натпреварот или најдоцна до 12:00 часот на пладне следниот ден.

СЛУЖБЕНИ ЛИЦА НА НАТПРЕВАР

Член 42. Службени лица на натпревар се:

Судија
Делегат
Делегат - Контролор
Помошен судија

42.1 Делегат - контролор

42.1.1 Контролата на судењето ја вршат делегати-контролори, кои на натпреварите ги делегира Комесарот за натпреварување. Должност на контролор на натпревар во лигата ја извршуваат лица, кои се наоѓаат на листа предложена од Судиската комисија, а усвоена од страна на УО на КФСМ.

42.1.2 Делегатот – контролор е должен да достави извештај за извршената контрола на судењето во рок од 72 часа на меил до Комесарот (komesar@basketball.org.mk) и Судиска комисија (kontroli@basketball.org.mk).

Член 42.2 Делегат

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

42.2.1 Должност на делегат на натпревар во лигата ја извршуваат лица, кои се наоѓаат на листа предложена од Судиската комисија, а усвоена од страна на УО на КФСМ.

42.2.2 Делегирање на делегати за сите натпревари врши Комесарот за натпреварување.

42.2.3 Делегатот е должен да пристигне во салата, каде ќе се игра натпреварот, еден час пред предвиденото време за почеток на натпреварот.

42.2.4 Должност на делегатот на натпреварот да обезбеди регуларен тек и услови за одигрување на натпреварот согласно правилата и пропозициите, тоа го остварува во соработка со судиите пред, за време и по натпреварот.

За време на натпреварот тој седи помеѓу записничарот и мерачот на време.

42.2.5 Делегатот е одговорен за:

- Работата и функционирањето на помошните судии на записничка маса.
- Проверка на лиценците на помошните судии и официјалните статистичари,
- Проверка на лиценците на играчите и службените лица, пријавени на натпреварот,
- Делегатот е одговорен за контрола на сета наведена документација и не смее да дозволи на клупата на екипите, да седат лица без лиценца или лица, кои не се наоѓаат на пријавните листи на екипите.

42.2.6 Делегатот може да замени помошен судија, ако констатира дека тој прави грешки и со тоа влијае врз регуларноста на натпреварот.

42.2.7 Во случај опишан во член 42.2.5, се прави пауза за промена на помошниот судија. Делегатот врши замена од присутните помошни судии или судии.

42.2.8 Доколку пред натпреварот во пропишаното време еден или повеќе судии не се појават, делегатот одредува замена доколку меѓу присутните има судии од активната листа.

Натпреварот МОЖЕ да се одигра (не е потребна согласност од екипите), иако недостасува еден судија, но само кога се делегирани тројца (3) судии.

Ако не постојат услови претходниот став да се исполни во рок од 60 минути натпреварот да започне или да се доигра, делегатот е должен веднаш да го извести Комесарот за натпреварување, за одредување на нови судии.

Трошоците за вака одложен натпревар ги сноси секоја екипа за себе. Доколку се случи на натпреварот да нема или да не дојде делегат, првиот судија ја превзема улогата на делегат на натпреварот.

42.2.9 Делегатот има надлежности:

- Да ги следи настаните во гледалиштето и во случај на потреба ги известува судиите за благовремено да преземат соодветни мерки.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

- Во својот извештај да ги внесува сите забелешки во однос на натпреварот и дава оцена за организацијата на самиот натпревар.
- Делегатот е должен да го напише своето мислење за сите спорни настани.
- Да поднесе пријава против извршители на прекршоци од потешка природа.
- Да го соопшти крајниот резултат согласно на Член 40.1 од овие пропозиции.

42.2.9.1 Во својот извештај задолжително мора да обезбеди, во случај на сериозен инцидент (жалба за резултатот, исклучување на играч или тренер, инциденти предизвикани од гледачите, итн...) детален опис на настаните и во рок од 1 (еден) час по завршувањето на натпреварот писмено по меил (ОБРАЗЕЦ НАТ-3) да го испрати извештајот до Комесарот за натпреварување komesar@basketball.org.mk, goran.trpusevski@basketball.org.mk и mkkoffice2005@gmail.com. Во таков случај изјава се зема и од Судиите, исклучените лица, а по потреба и од други службени лица и членови на клубовите.

42.2.10 По завршување на натпреварот, делегатот е должен да ги достави до Канцеларијата на лигата следните документи:

42.2.10.1 Скениран оригинал од записникот и делегатски извештај (во рок не поголем од 12 часа)

42.2.10.1.a. Оригинал од записникот и делегатски извештај (во рок не поголем од 24 часа)

42.2.10.2 Списоци на пријавени играчи и службени лица на двете екипи (ОБРАЗЕЦ НАТ-1); (во рок не поголем од 24 часа)

42.2.10.3 Испечатен оригинал од официјалната статистика на натпреварот (член 38);

42.2.10.4 ДВД или УСБ со целосно снимен натпревар (член 39);

42.2.10.5 Изјава од евентуално исклучен - пријавен играч (ОБРАЗЕЦ НАТ-6);

42.2.10.6 Изјава на играч и тренер за прифаќање на актите на КФСМ и допинг контрола (Образец НАТ-8), само на првиот натпревар каде играч или тренер за прв пат настапува во сезоната.

42.2.10.7 Дополнителен извештај во случај да нема доволно простор во образецот за извештај, или дополнителни забелешки осознаени по комплетирање на извештајот (ОБРАЗЕЦ НАТ-3).

42.9.11 Делегатот-контролор е должен во рок од 72 часа да достави контрола на судењето на следниве маил адреси:

komesar@basketball.org.mk

kontrola@basketball.org.mk и на секој судија со, или без оценка.

42.2.12 Во случај на жалба, делегатот е должен да ги достави до канцеларијата на лигата, најдоцна до 12:00 часот наредниот ден по завршување на натпреварот по меил komesar@basketball.org.mk и mkkoffice2005@gmail.com и/или на рака, следните документи:

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

- Писмената жалба,
- Изјавите на службените лица за спорниот настан,
- Записникот од натпреварот,
- Делегатскиот извештај.

42.2.13 Дали повторена снимка, ИРС-от (Instant Replay System), доколку е достапен е во функција, или не, должноста да провери е на делегатот, или делегат - контролорот и истиот ќе го извести првиот судија на натпреварот.

42.2.14 На делегатите им се забранува коментирање на сите детали во врска со одиграниот натпревар и детали наведени во извештајот од натпреварот.

42.2.15 По завршување на натпреварот, судиите и помошните судии го напуштат теренот заедно со делегатот, односно делегат – контролорот на натпреварот.

42.2.16 За дисциплинска одговорност на делегатот, одлучува Комесарот за натпреварување и УО на КФСМ во посебни случаи.

Член 42.3 Судии

42.3.1 Листите на судии за водење на натпревари, на предлог на Судиската комисија, ги утврдува УО на КФСМ.

42.3.2 Делегирањето на судиите на сите нивоа на натпреварување го врши Комесарот за натпреварување, врз основа на добиените листи на судии од страна на Судиската комисија на КФСМ.

42.3.3 Клубовите НЕ МОЖЕ да бараат изземање на судиите кои се наоѓаат на утврдените листи.

42.3.4 Судиите се наполно самостојни во донесувањето на одлуки. Тие се должни во секоја ситуација да тежнеат кон тоа да го доведат натпреварот до крај, се разбира, ако за тоа постојат реални можности.

42.3.5 Првиот судија се смета за посебно одговорен во делокругот на овластувањата што ги има судијата пропишани со официјални правила на играта.

42.3.6 Првиот судија е одговорен и за:

42.3.6.1 Однесување на замениците и службените лица, кои седат на клупата за време на натпреварот.

42.3.6.2 Заедно со делегатот на натпреварот, **ОДЛУЧУВА** за прекин на натпревар и за делумно или потполно празнење на трибините од публика, во случај на неспортско и вулгарно навивање упатено кон екипите, судиите, службените лица и други кошаркарски работници, како и фрлање на тврди предмети на терен со што се загрозува безбедноста на учесниците на натпреварот (по втората опомена упатена по разглас).

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

42.3.6.3 Заедно со делегатот на натпреварот ОДЛУЧУВА за евентуален прекин на натпревар или негово продолжување во делумно или потполно испразнета сала во случај на нереди на и вон теренот, како и при обид за физички напад од страна на гледачи врз играчи, службени лица или меѓу самите гледачи.

Во овие два случаи, судиите се должни натпреварот да го доиграат по делумно или потполно празнење на салата, а доколку нема услови за продолжување, натпреварот ќе се одигра во наредните 24 часа без присуство на публика со време и резултат од моментот на прекиноот.

Трошоците на екипата и службените лица настанати заради продолжување на натпреварот во такви околности ќе го сноси екипата, која е одговорна за прекиноот за што одлука донесува Комесарот за натпреварување.

42.3.6.4 Во случај мислењата на делегатот и првиот судија по **член 43.6.2 и 43.6.3**, да се разликуваат, конечна одлука донесува првиот судија.

42.3.6.5 При остварен физички напад врз службено лице (судија или делегат), натпреварот се прекинува веднаш, без продолжение, за што одлука носи првиот судија. Екипата одговорна за прекиноот го губи натпреварот со службен резултат 20:0, и не добива бод предвиден со правилата во случај на пораз.

42.3.6.6 Првиот судија е овластен да одобри пред почетокот на натпреварот користење на повторена снимка, ИРС (Instant Replay System, во продолжеток ИРС), доколку е достапен и да одлучи пред да го потпише записникот.

42.3.7 Судиите се должни да пристигнат во салата каде ќе се игра натпреварот еден час пред предвиденото време за почеток, а на 20 минути пред почетокот, излегуваат на терен во униформа за судење, кога мерачот го вклучува часовникот за мерење време.

42.3.8 Униформата за судење ја пропишува и утврдува Судиската комисија на КФСМ. Дозволено е отстапување во било кој дел од опремата или дополнителни делови во вид на реклами, со претходно одобрение од КФСМ.

42.3.9 Не е дозволено (не)носење на дел од опремата која ја има/нема другиот судија/и.

42.3.10 Судиите се должни целосно да ги спроведуваат правилата на игра и нивното толкување од страна на ФИБА, како и да не дозволат кршење на одредбите на овие пропозиции и правилникот за натпреварување на КФСМ.

42.3.11 Судиите водат сметка, согласно правилата:

42.3.11.1 Дресовите на играчите да бидат правилно обележани;

42.3.11.2 Сите играчи да бидат во соодветна спортска опрема (исти шорцеви, дресови, чорапи, тренерки и друго), за време на претставувањето пред натпреварот или на самиот натпревар;

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

42.3.11.3 Не треба да дозволат излегување на терен на играчи кои не се облечени како останатите членови на екипата;

42.3.11.4 За редот на теренот за игра и за соработка со записничката маса;

42.3.11.5 Однесувањето на сите лица на клупите на обете екипи.

42.3.12 Судијата кој донел одлука за исклучување на играч, тренер или службено лице, или има пријава против едно од наведените лица, мора да го извести делегатот за причините на одлуката или пријавата, во писмена форма на ОБРАЗЕЦ НАТ-6.

42.3.13 Судиите се должни, на барање на делегатот, да ги опишат сите спорни моменти кои се случувале на натпреварот, да ги наведат причините за досудените технички и исклучувачки грешки на играчите, тренерите и службените лица, како и други значајни одлуки кои не се поврзани со самиот тек на натпреварот (делумно или целосно празнење на трибините од гледачи и сл.).

42.3.14 Судиите и делегатот не смеат да патуваат на натпревар со превозно средство (автомобил, автобус итн.) на екипа, која се натпреварува во системот на натпревари на КФСМ.

42.3.15 Судиите кои не ги почитуваат одредбите на кошаркарските правила и својата должност не ја извршуваат согласно овие пропозиции, Комесарот за натпреварување во прв степен ги повикува на одговорност.

42.3.16 Во случаи поврзани со повреда на правилата за игра што ќе бидат сторени од страна на судиите на натпреварот, во прв степен, казна изрекува Комесарот за натпреварување.

42.3.17 На судиите им се забранува коментирање на сите детали во врска со одиграниот натпревар и детали наведени во извештајот од натпреварот.

42.3.18. По завршување на натпреварот, судиите може да го напуштат теренот, заедно со делегатот, односно делегат – контролорот на натпреварот.

Член 42.4 Помошни судии

42.4.1 Помошните судии на натпреварите ги одредува надлежната Судиска комисија на регионот каде припаѓа градот каде се игра натпреварот.

42.4.2 Помошните судии на сите натпревари мораат да бидат еднообразно облечени, во пропишана судиска униформа или униформа која ја обезбедува организаторот.

42.4.3 За поединечни натпревари, доколку се укаже потреба, Комесарот ги одредува помошните судии. Нивните трошоци за натпреварот во овој случај ќе бидат исплатени од заедничкиот фонд на лигата.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

42.4.4 Помошните судии се должни да излезат на теренот 30 минути пред времето предвидено за почеток на натпреварот, во пропишана и еднообразна облека и да се пријават кај делегатот.

42.4.5 Помошните судии мора да поседуваат лиценци, издадени и заверени од Судиската комисија на КФСМ.

42.4.6 Помошните судии кои не ги почитуваат одредбите на кошаркарските правила и својата должност не ја извршуваат во согласност со овие пропозиции, ќе бидат повикани на дисциплинска одговорност пред Комесарот на натпреварување.

42.4.7 По завршување на натпреварот, помошните судии може да го напуштат теренот, дури по одобрување од страна на делегатот.

Член 42.5 Статистичари

42.5.1 Статистичарите на натпреварите ги одредува раководителот на секцијата на статистичари на КФСМ.

42.5.2 Статистичарите на сите натпревари мораат да бидат еднообразно облечени, во пропишана униформа која ја обезбедува секцијата или организаторот.

42.5.3 Нивните трошоци ќе бидат исплатени од заедничкиот фонд на лигата.

42.5.4 Статистичарите се должни да излезат на теренот 60 минути пред времето предвидено за почеток на натпреварот, во пропишана и еднообразна облека и да се пријават кај делегатот.

42.5.5 Статистичарите мора да поседуваат лиценци, издадени и заверени од Асоцијацијата на статистичари на КФСМ.

42.5.6 Статистичарите кои не ги почитуваат одредбите од правилникот за организација и водење на статистика во лигите на КФСМ, ќе бидат повикани на дисциплинска одговорност согласно член 10 од правилникот за организација и водење на статистика во лигите на КФСМ.

42.5.7 По завршување на натпреварот, статистичарите може да го напуштат теренот дури по одобрување од страна на делегатот.

Член 43. Патни трошоци на службени лица

43.1 Патните трошоци на службените лица и сите други утврдени трошоци во текот на реализирањето на натпреварувањето, се исплаќаат од страна на клубот – организаторот, најдоцна еден час пред почетокот на натпреварот, врз основа на трошковникот што го донесува УО на КФСМ, а го добиваат од страна на канцеларијата за натпреварување или од делегатот на натпреварот.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

43.2 На судиите и делегатот, во поединечни случаи и на помошните судии, им припаѓа надоместок за патни трошоци во износ пресметан врз основа на службена километража за одредени релации и цена за изминат километар, утврдени од страна на УО на КФСМ.

43.3 При реализирање на патувањето, судиите и делегатот во принцип како превозно средство, може да користат автобус или воз (прва класа).

43.4 Во одредени случаи, по добиено одобрение од Комесарот за натпреварување, кога најмалку 2 (две) или повеќе службени лица, не се во можност веднаш по завршување на натпреварот да обезбедат друг начин на превоз за враќање во местото на живеење, може да се користи и сопствено возило како начин на превоз.

43.5 Надоместок за патување со сопствено возило се исплатува во висина од 15 денари по изминат километар.

43.6 Строго се забранува користење на услуги на гостинската екипа како превоз на/од натпревар.

Член 44. Надоместок за извршување должност на службени лица

44.1 На контролорот, делегатот и судиите им припаѓа и надоместок за вршење на должност на натпревар, чиј износ се утврдува од страна на УО на КФСМ.

44.2 Исплатата ја врши клубот – организатор на натпреварот со доставување на обрасците од страна на Делегатот до организаторот пред почетокот на натпреварот. Сите трошоци за службените лица да бидат исплатени најдоцна 48 часа по завршување на натпреварот. Ако тоа не го стори, Комесарот може да го суспендира клубот до исполнување на обврската.

44.3 На помошните судии им припаѓа надоместок за вршење на должноста на натпревар, чиј износ е утврден од УО на КФСМ. Исплатата ја врши клубот – организатор на натпреварот.

ЖАЛБА

Член 45. Жалба на натпревар

45.1 Во случај на најавена жалба на екипа, кога екипата мисли дека е оштетена со одлуки на судија или со играње на неправилно регистриран играч, или со играње на казнет играч, за истата да се смета за комплетна, екипата треба да ги исполни следниве услови:

45.1.1 Капитенот МОРА да се потпише во долниот дел од записникот за жалба, предвиден за жалба, не подоцна од 15 минути по завршувањето на натпреварот.

45.1.2 Да достави до делегатот кусо објаснување за причините на жалбата најдоцна 20 минути по потпишување на записникот, исклучиво на пропишан ОБРАЗЕЦ НАТ–2, а истата овластениот претставник на клубот да ја достави најдоцна до 12:00ч. наредниот ден по завршувањето на натпреварот со детален опис на спорните ситуации, на меил mkkoffice2005@gmail.com

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

komesar@basketball.org.mk и/или mkkoffice2005@gmail.com лично на рака во канцеларијата за младински лиги.

Притоа, службените лица на натпреварот (судии и делегат), секој поединечно, даваат мислење за основаноста на жалбата, а по барање на Комесарот за натпреварување и дополнителен извештај (во двата случаи на Образец НАТ– 3).

Делегатот е должен, мислењата и изјавите од службените лица да ги прати меил на komesar@basketball.org.mk и mkkoffice2005@gmail.com најдоцна до 12:00ч наредниот ден по завршувањето на натпреварот и/или лично на рака во Канцеларијата за младински лиги согласно член 42.10 од овие пропозиции.

45.1.3 Клубот мора да уплати пропишана такса во висина од 5.000 денари, најдоцна до 48 часа по завршување на натпреварот.

45.1.4 Клубот може, но не мора, да достави и дополнување на жалбата во рок од 48 часа по натпреварот, но притоа во него може да се дообјаснат само веќе споменати наводи од жалбата.

45.2 Жалба, која не е најавена со потпис на капитенот, ниту пак е благовремено доставена согласно член 45.1.2 како и жалба за која не е уплатена пропишана такса член 45.1.3 во утврдениот рок, нема да биде земена на разгледување и ќе се смета како воопшто да не е поднесена.

45.3 За утврдување на точен термин и датум на уплата и поднесување на дополнение на жалбата ќе се смета единствено поштенскиот жиг на препорачаната пратка, односно поштенскиот или банкарскиот жиг на уплатницата.

45.4 Постапувајќи по жалба на натпревар, Комесарот може да ја усвои или да ја одбие.

45.5 Кога жалбата ќе биде усвоена, Комесарот може да наложи натпреварот да се преигра, или ќе се регистрира со службен резултат 2:0 ако за тоа бидат исполнети условите пропишани во овие пропозиции, правилникот за натпреварување и службените кошаркарски правила.

45.6 Кога жалбата ќе биде одбиена, Комесарот за натпреварување го регистрира натпреварот со постигнатиот резултат.

45.7 Одлуката по жалба на натпревар, Комесарот мора да ја донесе најдоцна 72 часа по завршување на натпреварот.

45.8 Во тек на финален турнир, или темпо на одигрување натпревари кое побарува побрза реакција, Комесарот за натпреварување мора да донесе одлука во рок од 24 часа по натпреварот, (или 12 часа доколку тоа е неопходно), а сходно на тоа и сите потребни документи (жалба, изјави на актери и сл. лица и слично), мора да бидат доставени до Комесарот во таков разумен рок.

Член 46. Жалба на одлука на Комесар за натпреварување

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

46.1 На одлуката на Комесарот за натпреварување, дозволена е жалба до Арбитражната комисија на КФСМ, која се поднесува најдоцна до 72 часа по приемот на одлуката.

46.2 За жалбата до Арбитражната комисија на КФСМ, подносителот е должен да уплати такса на жиро сметка на КФСМ во висина од 6.000 денари.

46.3 Жалбата која не е благовремено доставена до Арбитражната Комисија на КФСМ или не е уплатена пропишаната такса, се одбива како ненавремена и нема да се разгледува.

46.4 Арбитражната Комисија на КФСМ донесува одлука по жалба во рок од 48 часа. Одлуката на Арбитражната Комисија на КФСМ е конечна, без право на понатамошни жалби.

46.5 На одлуката на Арбитражната Комисија на КФСМ, незадоволната страна има право на вонреден правен лек – барање на заштита на законитост пред УО на КФСМ, но само доколку смета дека при носењето на одлука Арбитражната Комисија на КФСМ направила повреда на материјалните акти на КФСМ. Подносителот на жалбата е должен да уплати такса во висина од 15.000,00 денари на сметката на КФСМ.

46.6 Во текот на плеј–оф разигрување, по доставена жалба на екипата, на повик на Комесарот за натпреварување, Арбитражната Комисија на КФСМ се состанува веднаш, за благовремено да донесе одлука во интерес на непречено одвивање на натпреварувањето.

46.7 Жалба на одлука за парични казни може да се поднесе до Арбитражната Комисија на КФСМ, во рок од 24 часа по приемот на одлуката, но само ако е изречена парична казна поголема од 5.000 ден.

46.8 Сите трошоци по жалбената постапка ги сноси подносителот, кој ги предизвикал трошоците.

46.9 Доколку жалбата биде усвоена, таксата за жалба нема биде вратена на подносителот што ја уплатил и кој се жалел во прв или втор степен.

46.10 Доколку жалбата биде усвоена, а резултатот на натпреварот поништен, при доигрување или при одигрување нов натпревар, екипите ќе ги поделат приходите и расходите од натпреварот подеднакво.

46.11 Жалба на одлука на Комесарот во тек на финален турнир, се поднесува и таксира исто како и во регуларниот дел на лигата.

46.12 Комесарот за натпреварување својата одлука ја соопштува по пат на електронска пошта.

46.13 На оваа одлука подносителот има право на жалба во рок од 72 часа од приемот на одлуката.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

46.14 Жалба на натпревар од финалниот турнир до Арбитражната Комисија на КФСМ, се поднесува со електронска пошта или на рака, а се разгледува во разумен рок, кој не попречува редовно одвивање на натпреварувањето.

46.15 Одлуката на Арбитражната Комисија на КФСМ се доставува до клубот, исто така преку електронска пошта или на рака и е конечна. Одлуката на Арбитражната комисија на КФСМ ќе се смета дека е доставена до клубот, во моментот кога ќе биде објавена на официјалната интернет-страница на федерацијата.

Член 47. Регистрирање на натпревари

47.1 Комесарот за натпреварување врши регистрација на натпреварите врз основа на добиените извештаи од делегатите на натпреварите.

47.2 Сите натпревари за кои не постои жалба или други причини, кои не дозволуваат регистрирање на натпреварот, Комесарот за натпреварување е должен да ги регистрира во најкус можен рок, односно, најдоцна 7(седум) дена по одигрување на колото или натпреварот.

47.3 Во случај кога за натпреварот е поднесена жалба или постојат други причини поради кои натпреварот не може да биде регистриран, рокот за регистрирање се одложува до денот на донесување на одлука по жалбата, односно до донесување одлука за разрешување на причините поради кои не е регистриран натпреварот (исцрпување на сите правни инстанци).

47.4 Сите натпревари за кои не постои жалба или други причини, кои не дозволуваат регистрирање на натпревар во тек на финален турнир, Комесарот за натпреварување е должен да ги регистрира во најкус можен рок, односно најдоцна до 24 часа по одигрување на натпреварите.

47.5 Еднаш регистриран натпревар или донесена одлука во врска со натпреварувањето, не може да биде поништена од страна на истиот орган кој ја донел.

Член 48. Начин на бодување - Одредување пласман

48.1 Начинот на бодување и одредување на пласман на екипите во системот на натпреварување се врши врз основа на одредбите од службените кошаркарски правила, правилникот за натпреварување и овие пропозиции.

48.2 Начинот на одредување на пласман ќе се применува во пресек на првенството (лига прв дел) и на крајот на првенството по одигрување на сите натпревари од првиот и вториот дел на лигата во зависност од систем за натпреварување.

Член 49. Санкции

49.1 Вредноста на износот за изрекување на паричните казни ја утврдува УО на КФСМ, на предлог на Комесарот за натпреварување.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

49.2 Клубовите се должни финансиските обврски, долгови од изречени казни според овие Пропозиции да ги извршуваат (подмират) согласно Законот за финансиско работење на Р.Северна Македонија.

49.3 Комесарот за натпреварување по завршувањето на секое коло изработува билтен во кој се наведени секоја од казните за секој клуб посебно. По официјалното објавување на билтенот казните наведени во истиот мораат да бидат подмирени во рок од 15 денови од објавувањето. Во спротивно против клубот ќе бидат применети одредбите од членот 49.4

49.4 Доколку финансиското долгување по било која основа не се подмири во пропишаниот рок, Комесарот за натпреварување ќе изрече суспензија. За време на суспензијата, играчот, односно клубот нема право на настап. Клубот ги губи натпреварите со службен резултат 20:0 во корист на противникот и не добива бод предвиден со правилата во случај на пораз. Суспензијата важи до подмирување на финансиската обврска на клубот. Со подмирување на финансиската обврска, суспензијата автоматски престанува да важи.

Член 50. Жалба на одлука за суспензија на клубот

50.1 Против одлука на Комесарот за натпреварување за суспензија на клуб за неподмирено долгување по било која основа, клубот има право на жалба до Арбитражната Комисија на КФСМ во рок од 24 часа од приемот на одлуката. Жалбата не го одложува извршувањето на одлуката.

50.2 Арбитражната комисија на КФСМ ја разгледува жалбата на одлуката за суспензија во рок од 48 часа по приемот на жалбата. Одлуката на Арбитражната Комисија на КФСМ е конечна.

Член 51	Прекршочни и казни одредби СЛАБА ОРГАНИЗАЦИЈА ВО ЦЕЛОСТ	денари
51.1	Неблаговремена, неуредна пријава на натпревар	800
51.2	Измени на термин на натпревар 3-5 дена	800
51.3	Измени на термин под овој рок, а одобрени исклучиво по добиена согласност од Комесарот за натпреварување	800
51.4	Неприсуство на дежурен лекар во текот на целиот натпревар Неприсуство/недоволен број органи за безбедност или непријавување на натпревар во полиција	10.000
51.5	Слаба редарска служба Неприсуство на лица и прибор за бришење и сушење на теренот за игра Недостаток на заштитна ограда над записничка маса и клупа на гостинска екипа	2.000 800 800
51.6	Необезбедување на соблекувална за судиите и гостинската екипа, работен простор за средства за јавно информирање	2.400
51.7	Необезбедување услови на гостинската екипа за снимање на натпревар од страна на домаќинот	1.200

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

51.8	Слаба организација на записничка маса	800
51.9	Записничка маса не е подигната на подиум	400
51.10	Пречење во работата на записничката маса, делегатот и судиите од страна на неслужбени лица пред, за време и по завршувањето на натпреварот.	5.000
51.11	Неистакнување на државно знаме	2.400
51.12	Неводење на статистика на натпревар	1.000
51.13	Неквалитетно водење на статистика на натпревар	800
51.14	Недоставување на електронски фајл со статистика 30 минути по натпреварот	800
51.15	Немање интернет приклучок во салата	1.600
51.16	Недоставување на снимена видео материјал како и неквалитетно и нецелосно сниман материјал	10.000
51.17	Некористење на пропишани обрасци (број 1-6)	1.600
51.18	Незаверување на Образец број 1	1.600
51.19	Немање лиценци за играчи, тренери и останати службени лица	1.600
51.20	Непочитување на одредби од Член 31, необезбедување на доволно ВИП седишта	4.000
51.21	Немање лиценци за помошни судии и статистичари	1.000
51.22	Неизлегување во пресрет на гостинската екипа која уредно побарала сместување и тренинг	1.600
51.23	Необезбедување на доволен број исправни топки за загревање (по 4 за секоја екипа)	1.500
51.24	Неправилно обележани дресови на играчите, носење несоодветна опрема која не е еднаква кај сите играчи од иста екипа за време на претставување или натпревар	2.000
51.25	Доколку е загрозено одигрување на натпревар од неисправност на салата и теренот без објективни причини и истиот мора да биде одложен	2.400
51.26	Доколку недостасува или е неисправен некој од техничките уреди или помошен технички прибор, пропишани со Правилата и Пропозициите	2.400
51.27	Неисполнување обврски од Комесар за безбедност или непријавување на Комесар за безбедност	2.000
51.28	Неисполнување на обврски согласно било кој член од Пропозициите.	2.000
51.29	Слаба организација во целост, по констатација на Делегатот на натпреварот или Комесарот за натпреварување	4.000
51.30	Нема претставување на екипите пред почеток на натпревар или несоодветна примена на Член 30.1, немање разглас, недоволно осветлена и загреана сала.	2.000
51.31	Доколку е констатиран прекршок по член 18.1.	4.000
51.32	Непочитување на одлуките и кршење на актите на КФСМ	15.000
ЧЛЕН 52	СЛАБА ОРГАНИЗАЦИЈА – ОДНЕСУВАЊЕ НА ГЛЕДАЧИ И СЛУЖБЕНИ ПРЕТСТАВНИЦИ	денари

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

52.1	Пушење во сала	2.400
52.2	Фрлање меки предмети на терен, публиката е опоменувана (ролни хартија, ситна хартија, кеси и сл.)	2.000
52.3	Фрлање на тврди предмети кои може да причинат повреда (запалки, метални пари, пенкала, пластички шишиња и сл.)	12.000
52.4	Фрлање на тврди предмети кои може да причинат повреди опасни по живот (стаклени шишиња, камења, столици, летви и слично)	16.000
52.5	Плукање на играчи и службени лица од страна на гледачите	12.000
52.5	Неспортско однесување или навивање на гледачите со навреди кон: судии, играчи, противничката екипа и службени лица институции, КФСМ и друго.	4.000 5.000
52.6	Неспортско однесување и навивање на гледачите со навреди на национална, верска и расна основа, како и истакнување на пароли и транспаренти со навредлива неспортска, верска и национална содржина.	10.000
52.7	Неспортското навивање од Член 52.6 продолжува и истото предизвикува прекин подолг од 5 минути со отстранување на публиката од сала. Доколку салата нема можности и услови да се испразни, натпреварот ќе биде прекинат и ќе продолжи за 24 часа без присуство на гледачи од моментот на прекилот со време, резултат и сите податоци од записникот. Парична казна Настап без публика на домашен терен	16.000 и 2 натпревари
52.8	Ако паролите и/или транспарентите остануваат во текот на целиот натпревар Парична казна Настап без публика на домашен терен:	16.000 и 1 натпревар
52.9	Доколку на теренот се фрлаат предмети од Член 52.3 и 52.4 и истите причинат повреда на играчи, тренери, службени лица, натпреварот се прекинува без опомена и се спроведува делот од <u>членот 52.7 Доколку салата нема можности и услови да се испразни, натпреварот ќе биде прекинат и ќе продолжи за 24 часа без присуство на гледачи од моментот на прекилот со време, резултат и сите податоци од записникот.</u> Парична казна Настап без публика на домашен терен:	32.000 и 2 натпревари настап без публика на домашен терен
52.10	Фрлање на терен или во публика петарди, чадни бомби или други експлозивни предмети кои предизвикуваат слаба видливост, метеж или неподносливи услови за гледање и натпревар.	8.000
52.11	Доколку слабата видливост и чадот создава проблеми и неможност да се продолжи со натпреварот (гледачите се веќе опоменати и тие продолжуваат пиротехниката) и натпреварот е во прекин повеќе од 5 минути, се применува член 52.7 Парична казна Настап без публика на домашен терен	10.000 и 1 натпревар

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

52.12	Влегување или пречење на терен на неофицијални лица пред, за време и по завршување на натпреварот	8.000 и 1 натпревар
52.13	Влегување или обид за влегување во соблекувални на официјални лица од претставник на клуб (тренер, службен претставник, технички раководител и др...)	10.000
52.14	Во случај на агресивност на овие лица, кои се обидуваат физички да се пресметаат со противничката екипа, службени лица и други на теренот, околу теренот, пристапни ходници, службени простории и надвор од сала (пред влезот на салата, паркинг каде што е паркирано возилото на официјалните лица) Парична казна и Настап без публика на домашен терен	20.000 и 2 натпревари
52.15	Доколку е остварен физички напад над противничката екипа (играчи), службени лица и други на теренот, околу теренот, пристапни ходници, службени простории за време на одигрување на натпреварот при што натпреварот е прекинат пред истекот на времето за игра (согласно Член 43.6.4 од Пропозициите) Парична казна и Настап без публика на домашен терен	30.000 и 3 натпревари
52.16	Доколку е остварен физички напад врз службено лице по завршетокот на натпреварот и истиот настан е пријавен до делегатот на натпреварот, тогаш: Парична казна и Настап без публика на домашен терен	30.000 и 3 натпревари

ЧЛЕН 53	ИГРАЧИ, ТРЕНЕРИ, ПОМОШНИ ТРЕНЕРИ, СЛУЖБЕНИ ЛИЦА НА ЕКИПИТЕ И ДРУГИ ЧЛЕНОВИ И ПРЕТСТАВНИЦИ НА КЛУБОВИТЕ (Претседател на клуб, директор на клуб и останати членови на управа на клубот)	денари
A	ЗАКАНУВАЊЕ, НАВРЕДУВАЊЕ, НЕСПОРТСКО ОДНЕСУВАЊЕ	
53.1	Досудена техничка грешка на играч: Флопинг Остранет Казна прва ТГ Казна втора ТГ Казна трета ТГ	500 2.500 1.200 2.400 4.800
53.2	Досудена техничка грешка на тренер: Остранет Казна прва ТГ Казна втора ТГ Казна трета ТГ	2.500 1.200 2.400 4.800
53.3	Упатено кон судии, делегат, помошни судии, противничка екипа или противнички играчи: Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	8.000 или 1 натпревар

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

53.4	Исклучување на играч (освен за две НГ, две ТГ или една НГ и една ТГ досудени на играчот на еден натпревар, или отстранување од натпревар), тренер и помошник на тренерот од натпревар кој се заканува, навредува и се однесува неспортски, повлекува автоматска суспензија до изрекување на казна, со забрана за настап најмалку на следниот натпревар: Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	12.000 или 2 натпревари
53.5	Неспортско однесување, поднесена пријава од службените лица, или констатирано од ТВ пренос, видео снимка или присуство на натпреварот од страна на Комесарот за натпреварување: Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	16.000 или 1 натпревар
Б	ОБИД И ОСТВАРЕН ФИЗИЧКИ УДАР	Денари
53.6	Неспортско однесување, со обид за физички напад над противнички играч, службено лице на клуб или службени лица на натпреварот (делегат, судии и помошни судии) пред, за време и по завршување на натпреварот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	15.000 и 1 натпревар
53.7	Меѓусебно физичко пресметување меѓу противнички играчи, удирање противнички играч пред, за време и по завршување на натпреварот Иницијатор/ри на инцидентот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност Учесник/ци во инцидентот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	30.000 и 2 натпревари Сите лиги 15.000 и 1 натпревар сите лиги
53.8	Остварен физички напад врз: Противнички играч, службено лице на клуб пред, за време и по завршување на натпреварот Парична казна Забрана за настап или вршење на должност Службени лица (судии, делегат и помошни судии) Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	30.000 и 2 натпревари 50.000 и 12 месеци
53.9	За јавно коментирање на судењето од страна на: Играчите Стручен штаб (тренер, помошен тренер, службен претставник и останатите претставници на клубот)	3.000 5.000
ЧЛЕН 54	СОСТАВ НА ЕКИПИТЕ	Денари
54.1	Доколку екипа не настапи во најдобар состав на натпревар (по Член 13.5.)	10.000

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

54.2	Доколку екипа настапи со помалку од 10 (десет) играчи на натпревар, - за секој играч под (10 десет)	500
54.3	Ако било кој од службените лица на клупата на екипата од младински лиги, освен физиотерапевтот не е формално облечен	1.500
ЧЛЕН 55	РАЗГЛАСЕН УРЕД, МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ, МАСКОТА	Денари
55.1	Немање или неисправност на разгласен уред	2.000
55.2	Пуштање музика во сала низ разгласен уред за време на игра (кога топката е жива) употреба на разгласниот уред за поттикнување на гледачи за навивање, за политички маркетинг, употреба на сирени и други средства што прават врева која го попречува нормалното одвивање на натпреварот	2.000
ЧЛЕН 56	МАРКЕТИНГ	Денари
56.1	Непочитување на одредби од договор/и потпишани од Управниот одбор на КФСМ и/или Здруженијата на клубови со спонзори	10.000
56.2	Во повторен случај на непочитување на Член 58.1.	Исклучување од лига
56.3	Откажување на ТВ-пренос, неприфаќање на термин за ТВ-пренос	30.000
56.4	Неодговорни изјави од играчи, тренери, службени лица, кои нанесуваат штета на спонзорите: Играч Тренери, службени лица и други претставници на клубот	10.000 15.000
56.5	Ако има неоправдано отсуство на Ол Стар (All Star) натпревари на играч или тренер, или пак клубот не го известува за тоа: За Играч забрана за настап За Тренер или клуб	2 натпревара и 10.000

ЧЛЕН 57	ДЕЛЕГАТ, СУДИИ, ПОМОШНИ СУДИИ	Денари
57.1	Несовесно и неуредно извршување на должност, неуредно и непотполно, спроведување на одлуки и упатства од Комесарот, неспортско однесување, недоставување на дополнителен извештај на барање на Комесарот, некористење на пропишани обрасци. Забрана за вршење на должност:	4 натпревари сите лиги
57.2	Необјективно прикажување на состојбата во извештајот и прикривање на поединечни факти Забрана за вршење на должност:	4 натпревари сите лиги

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

57.3	Неблаговремено и неуредно доставување на извештајот од натпреварот од страна на делегатот Забрана за вршење на должност:	2 натпревари сите лиги
57.4	Употреба на непрописна униформа за судење, недостаток на било кој дел од униформата или рекламни пораки, носење непропишан дел од униформа или дел опрема кој не кореспондира со униформата на другите колеги, како и недозволен рекламни пораки Забрана за вршење на должност:	4 натпревари сите лиги
57.5	Неблаговремено пристигнување на натпревар (еден час пред почеток на натпревар) Забрана за вршење на должност: Неоправдано пристигнување пред самиот почеток на натпреварот:	2 натпревари 4 натпревари
57.6	Доаѓање на натпревар по започнување на истиот, Неоправдано недоаѓање на натпревар	Бришење од листа до крајот на сезоната
57.7	Консумирање на алкохол на денот на натпревар или вршење на должност во алкохолизирана состојба (судии, делегат и помошни судии)	Бришење од листа до крајот на сезоната
57.8	Не е дозволено користење на мобилен телефон по пристигнувањето во салата каде што ќе се одигра натпреварот па се до завршувањето на натпреварот, освен во исклучителни случаи со одобрение на делегатот или доколку на натпреварот има потреба. Забрана за вршење на должност:	1 натпревар сите лиги
57.9	Задоволително судење (оцена 2) од извештајот на делегатот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката Забрана за вршење на должност:	2 натпревари сите лиги
57.10	Незадоволително судење (оцена 1) од извештајот на делегатот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката Забрана за вршење на должност:	4 натпревари сите лиги

За повторени прекршоци или пропусти по овој член во текот на една сезона, казната се удвојува, освен во Член 57.2., 57.3. и 57.10. каде во повторен случај, службеното лице се брише од листата до крајот на сезоната.

Член 58. Прекршоци и казни

58.1 Комесарот за натпреварување изрекува казни во прв степен за прекршоци предвидени со овие пропозиции и критериуми.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

58.2 Комесарот за натпреварување може да одреди казна од овие критериуми за неспортски однос на актер на натпревар, иако истиот не е забележан ниту санкциониран од судиите и делегатот, а е констатиран од увид на натпревар со лично присуство или видео снимка од натпреварот.

58.3 За тешки прекршоци на играчите, тренерите, службените лица на клубовите и службените лица на натпреварите се изрекуваат казни и од одредбите на Дисциплинскиот правилник на КФСМ.

58.4 Казни изречени во вид забрана за настап, односно вршење должност на одреден број натпревари, се спроведуваат по континуиран ред, согласно распоредот и календарот на натпреварите во првенството.

58.5 Во случај кога изречената казна не е издржана во целост во текот на една сезона, истата ќе биде пренесена во следната сезона, без оглед на евентуална промена на степенот на натпреварување, клуб или именување.

58.6 Лице на кое му е изречена временска казна, за време на издржувањето на казната не може да извршува ни една должност во кошаркарскиот спорт. Временска казна изречена од овластени тела во светски, европски и регионални натпреварувања, ќе важат по правосилноста на тие одлуки и во натпреварувањата на КФСМ.

58.7 Во случај кога се изрекуваат казни на еден сторител, за два или повеќе сторени прекршоци на еден натпревар, вкупната казна треба да биде помала од збирот на поединечните казни.

58.8 Доколку екипа на натпревар настапи со играч што нема право на настап, или екипата не поседува лиценци или листа на одобрени играчи издадена од Регистрациска комисија на КФСМ, или пак ако натпреварот го води казнет тренер, таа екипа го губи натпреварот со 20:0 во корист на противникот и не добива бод за пласман.

58.9 Ако екипата не настапи на натпревар поради неоправдани причини го губи натпреварот со службен резултат 20:0, не добива бод за пласман и му се изрекува парична казна во износ на 15.000 денари.

58.10 Екипа која во една натпреварувачка сезона загуби два натпревари на начин опишан во член 58.8 и 58.9, ќе се исклучи од понатамошното натпреварување и следната сезона не може да настапи во истиот степен/лига на натпреварување, туку еден степен на натпреварување пониско.

58.11 Екипа која самоволно го напушти теренот пред крајот на натпреварот или во текот на натпреварот и во рок од 10 минути не се врати на повик на првиот судија, ќе се исклучи од тековното натпреварување и во следната сезона ќе се префрли во најнизок степен на натпреварување.

58.12 Доколку екипата од неоправдани причини не настапи на натпревар или ако самоволно го напушти теренот и во рок од 10 минути не се врати на повик на првиот судија, ја губи целата серија во фаза на финалното разигрувањето во првенството.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

58.13 Доколку некоја од екипите кои се натпреваруваат во младинските лиги во текот на првенството се откажат од понатамошното натпреварување, од било какви причини, на истата екипа, ќе ѝ биде изречена суспензија за настап во наредните две сезони.

58.14 Секој член на КФСМ кој ќе ја искористи службената интерна комуникација, ќе се обрати без причина кон членството, со намера да објавува невистини, непотврдени информации, да клевети, да навредува други членови на КФСМ, ќе се казни во времетраење од еден (1) до три (3) месеци, неизвршување на било каква функција во КФСМ.

За повторување на овие дејствија и потешки облици од овој тип на прекршоци, ќе се применат одредбите од Дисциплинскиот правилник на КФСМ.

Член 59. Казна забрана на настап на свој терен

59.1 Во случај клуб домаќин да е казнет со забрана на играње на свој терен мора:

59.1.1 Да одреди место за одигрување на натпреварот, кое е најмалку 30 километри оддалечено од местото за кое е изречена казната, и во сала која е лиценцирана за тој степен на натпреварување;

59.1.2 Теренот кој ќе биде одреден за одигрување на натпреварот може да биде и во градот од кој е противникот, но не смее да се игра во салата каде настапува противничката екипа како домаќин.

Член 60. Казна и забрана настап со гледачи

60.1 Во случај кога екипа домаќин – организатор, е казнета со забрана на настап на домашен терен со присуство на гледачи, должна е:

60.1.1 Да обезбеди спортска сала, регистрирана за тоа ниво на натпревари;

60.1.2 Да обезбеди во салата, освен екипите, да бидат присутни само службените лица, редари, органи за безбедност и претставници на средствата за јавно информирање.

60.2 Делегатот на натпреварот е овластен, од организаторот да побара отстранување на сите неслужбени лица од салата, пред или ако е потребно, во текот на натпреварот, а делегатот не смее да дозволи започнување или тек на натпревар додека не се исполнат тие услови.

Член 61. Евиденција на изречени казни

61.1 Комесарот за натпреварување и канцеларијата на лигата се должни во соопштенијата (билтените) кои ги издаваат, да информираат за изречените казни по редослед на кола или време со точно одредени термини.

61.2 Во итни случаи, известувањето се прави по пат на електронска пошта, а содржината се објавува во следното соопштение (билтен).

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

61.3 Комесарот за натпреварување издава посебно соопштение пред почетокот на секоја сезона во која се објавуваат сите неиздржани, односно неподмирени казни од претходната сезона.

61.4 Клубовите се должни да водат евиденција на изречени казни и изречена автоматска суспензија или временска казна и истите доследно да ги почитуваат и спроведуваат. Во спротивно, клубовите ги сносат сите одговорности настанати со евентуален пропуст по овој став.

ДОПИНГ КОНТРОЛА

Член 62. Општи правила

62.1 Сите лиценцирани играчи и клубови кои што играат во натпреварувањата на КФСМ се должни да бидат подложени на допинг-контрола. Допинг контролата ја спроведуваат овластени контролори на ФИБА и WADA (World anti-doping agency).

62.2 Забранетите супстанции и методи одредени се на листата на забранети предмети што ги издава WADA. Листата редовно се менува, најмалку еднаш годишно и должност е на играчите и клубовите да бидат информирани за моменталната листа која може да се најде на официјалната интернет страница на WADA: www.wada-ama.org

62.3 Во текот на натпреварувањето, секоја екипа може да биде вклучена во допинг контролата.

62.4 Допинг контролата може да биде спроведена за време на натпреварувањето и надвор од него. Изборот на играчи може да се изведе преку извлекување, или намерно, во случај кога има сомнеж.

62.5 Допинг контролата во натпреварување се изведува за времетраење на истото, како на пример: финале, седум дена пред првиот натпревар или 24 часа по последниот натпревар во сезоната. Анализата се спроведува во акредитирани лаборатории.

Член 63. Избор на играчи за допинг контрола при натпреварување – со извлекување

63.1 Играчите се одбираат со извлекување, за време на одморот меѓу третата и четвртата четвртина од натпреварот. Бројот на играчи кои треба да бидат тествани е општо два за секоја екипа, но може да биде поголем или помал за секоја екипа. Само играчите кои се запишани во записник може да бидат избрани преку извлекување.

63.2 Извлекувањето се изведува на терен или во посебна просторија. Контролорот за допинг мора да ги извести лекарите на двете екипи пред натпревар, или најдоцна за време на полувремето на натпреварот, дека на истиот ќе се спроведе допинг контрола.

63.3 Ако за време на натпреварот играчот биде повреден, неговиот број нема да се земе во предвид за време на извлекувањето.

63.4 Ако екипата нема присутен лекар, тренерот, службениот претставник можат да бидат присутни за време на извлекувањето. Кога ќе се определат броевите на играчите и веќе се познати играчите,

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

кои мораат да пристапат на тестирањето, контролорот му дава на лекарот (претставникот) на екипата, образец за допинг контрола.

На секој играч му се зема урина или било која друга телесна течност (крв, плуканка или пот). Во просторијата за контрола на допинг, играчот или лекарот на екипата на службен образец за контрола на допинг мора да ги запишат сите лекови и суплементи кои играчот ги земал во последните 72 часа пред извршувањето на допинг контролата.

Член 64. Објава на резултати

64.1 Во случај тестот на примерокот А да биде позитивен, надлежното тело ФИБА - WADA, му доставува на КФСМ наод дека во урината на тестираниот играч е пронајдено присуство на недозволените средства.

Во тој случај играчот мора да биде суспендиран.

Комесарот за натпреварување мора во писмена форма да му ја испрати на играчот, на претседателот на клубот и на генералниот секретар на КФСМ.

64.2 Во случај на позитивен тест, по добивањето на писменото известување (суспензија), играчот и клубот имаат право да побараат друга анализа – АНАЛИЗА Б – за која самите ќе ги сносат сите трошоци.

Анализата Б, потребно е да се побара во рок од 10(десет) дена од приемот на писменото известување. Анализата Б се спроведува што е можно побрзо, во акредитирани лаборатории, а ја спроведуваат различни личности од оние што ја спровеле анализата на примерокот А.

64.3 Доколку клубот или играчот во рок од 10(десет) дена не побараат анализа на Б примерок, ќе се смета дека се одрекуваат од правата на Анализа Б.

Член 65. Забрана за играње

65.1 За присуство на забранети супстанции и користење забранети методи, како и одбивање на допинг-контрола, казната изнесува:

65.1.а Прв прекршок - забрана за играње од 2 (две) години;

65.1.б Втор прекршок - доживотна забрана за играње.

Член 66. Одредени супстанции

66.1 На листата на забранети супстанции кои ги одредува WADA, може да се наоѓаат и одредени супстанции за кои се смета дека со нивното користење може ненамерно да се прекршат правилата на допинг, бидејќи се широко застапени во медицинските производи или помалку успешно можат да се користат како допинг.

66.2 Ако играчот може да докаже дека со земање на таквите супстанции немал намера да ги подобри своите резултати, временската казна за неиграње изнесува:

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

66.2.а Прв прекршок - најмалку опомена, а најмногу забрана за играње од 1 (една) година;

66.2.б Втор прекршок - забрана за играње од 2 (две) години;

66.2.в Трет прекршок - доживотна забрана за играње.

Член 67. Важност на казната

67.1 Во случај играчот да е позитивен на допинг контрола во некое друго натпреварување (ФИБА, ФИБА Европа, УЛЕБ Евролига, Еврокуп, АБА лига, БИБЛ лига и др.), комесарот за натпреварување е обврзан да ги усвои изречените казни во тие натпреварувања во натпреварувањата на КФСМ.

Член 68. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

68.1. Акти на ФИБА сите случаи кои не се предвидени или опфатени со одредбите од овие пропозиции, Комесарот за натпреварување ги решава со примена на општите акти на меѓународната кошаркарска федерација ФИБА.

Член 69. Начин на донесување, измени и дополненија на пропозициите

69.1 Пропозициите ги усвојува УО на предлог на Комесарот за натпреварување,

69.2 Измени и дополнувања на овие пропозиции се донесуваат по иста постапка како и за нивно донесување.

69.3 Толкување на овие пропозиции дава УО на КФСМ, директно или преку своите комисији.

69.4 УО на КФСМ го овластува и задолжува Комесарот за натпреварување на КФСМ да подготви и издаде пречистен текст на пропозициите за натпреварување.

69.5 Овие пропозиции за натпреварување стапуваат на сила со денот на нивното усвојување од страна на УО на КФСМ и ќе се применуваат од натпреварувачката сезона 2023/2024.

Претседател на КФСМ
Перо Антиќ

Комесар за натпреварување
Александар Милојевиќ

